Dziś „Mój Głosik" | Dziś 20 stron | HANDEL-SPORT

Nr. 130 Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Łódź, Piątek, 12 maja 1939 r. Rok XI.

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY i LITERACKI

Redakcja: Piotrkowska 101. Tel. 144-44, 166-66, 177-77 i 188-88. Redaktor przyjmuje od godz. 6-ej — 7-ej wiecz. | Cena 20 groszy | Administracja: Piotrkowska 70. Telef.: 222-22 i 266-66 Tel. nocne: 144-44 i 177-77. Nr. konta P. K. O. 603.400

Stosunki polsko-sowieckie rozwijają się pozytywnie

Niemcy nadal prowadzą propagandę antypolską

Liga narodów nie będzie rozważała sprawy Gdańska

Warszawski koresp. „Głosu Porannego" telef.:

W związku ze środowym pobytem komisarza sowieckiego Potiemkina w Warszawie, w kołach politycznych mówią, że odbyte rozmowy w Warszawie między ministrem Beckiem zastępcą komisarza spraw zagranicznych ZSRR., Potiemkinem, a między ambasadorem R. P. Grzybowskim i Mołotowem w Moskwie, DOTYCZYŁY CAŁOKSZTAŁTU STOSUNKÓW POLSKO - SOWIECKICH, WYKAZUJĄC ICH POZYTYWNY ROZWÓJ.

Sowiety ujawniły rzeczowy i życzliwy stosunek do polityki polskiej. SOWIETY MAJĄ TENDENCJĘ DO ZROZUMIENIA STANOWISKA POLSKI, zajętego wobec rokowań angielsko - sowieckich.

W czasie półtoragodzinnej rozmowy min. Becka z Potiemkinem dokonano t. zw. tour d'horisont.

Komisarz Potiemkin stwierdził POZYTYWNY STOSUNEK SOWIETÓW DO OSTATNIEJ MOWY MIN. BECKA.

Na zachodzie bez zmian...

Warszawski koresp. „Głosu Porannego" telef.:

W kołach politycznych stwierdzają, że W WZAJEMNYCH STOSUNKACH MIĘDZY POLSKĄ A NIEMCAMI NIE ZASZŁA ŻADNA ZMIANA.

W okresie wyczekiwania, jaki teraz nastąpi, NIEMCY PROWADZĄ WYTĘŻONĄ AKCJĘ PROPAGANDOWĄ. Jednym z kroków tej akcji jest wczorajsza interpelacja sen. Hasbacha w senacie.

O tym, jak prowadzi się propagandę niemiecką świadczyć może następujący fakt:

W roku bieżącym nie udają się do Niemiec na roboty rolne robotnicy polscy. Ponieważ brak tych rąk daje się odczuwać w Rzeszy, ŚCIĄGA ONA DO SIEBIE MNIEJ LUB BARDZIEJ LEGALNIE, NIEMCÓW Z POLSKI. Rozgłaszają później, że są to „wysiedleńcy z Polski", którym „dobrotliwi niemcy" dają chleb i pracę.

Min. Beck nie jedzie do Genewy

Warszawski koresp. „Głosu Porannego" telef.:

Wobec pogłosek o tym, jakoby min. Beck miał spotkać się w Genewie z lordem Halifaxem i Bonnetem, należy stwierdzić, że Polska nie jest członkiem rady ligi narodów.

MINISTER BECK DO GENEWY SIĘ NIE WYBIERA.

Na porządku dziennym zbliżającej się sesji rady ligi NIE BĘDZIE ROZWAŻANA SPRAWA GDAŃSKA, zgodnie z opinią „komitetu trzech", którego sprawozdawcą jest przedstawiciel Wielkiej Brytanii.

Rumunia uzyskała pożyczkę angielską!

W. Brytania zakupiła w Bukareszcie zboże z przyszłych już zbiorów

Zawarty został również traktat gospodarczy angielsko-grecki

BUKARESZT, 11 maja. — (PAT). Ogłoszono tu następujący komunikat oficjalny:

Rokowania między rządem rumuńskim i brytyjską misją handlową zostały zakończone **osiągnięciem zadawalającego wyniku.**

Protokuł podpisany ze strony rumuńskiej przez min. spr. zagranicznych Gafencu i ministra gospodarki Bujoi, a w imieniu Anglii przez sir Frederika Leithross, przewiduje szereg zarządzeń, zmierzających do **wzmożenia stosunków handlowych między obu krajami,** zwłaszcza drogą normalnych stosunków handlowych oraz przez stworzenie organizacji handlowych, mających na celu rozwój wymiany angielsko - rumuńskiej.

Dotychczasowy układ o płatnościach ulegnie zmianie.

Protokuł przewiduje ułatwienia i gwarancję sięgające sumy 5 **milionów funtów szterlingów,** które oddane zostaną do rozporządzenia rządowi rumuńskiemu na zakup towarów w Anglii. Rząd brytyjski dokona zakupu **200.000 tonn zboża rumuńskiego** z przyszłych zbiorów po cenach światowych.

Tekst układu ogłoszony zostanie w obu krajach w piątek, 12 maja b. r. wieczorem. Formalne dokumenty związane z układem zostaną sporządzone w Londynie, dokąd uda się niezwłocznie rumuńska delegacja.

BUKARESZT, 11 maja. — (PAT). Dziś podpisano angielsko - rumuński traktat gospodarczy. Sir Leith Ross wyjedzie dziś wieczorem do Aten, gdzie również zostanie podpisany **traktat gospodarczy między Anglią a Grecją.**

Układ angielsko-turecki podpisany

Wojenne okręty sowieckie będą przepuszczone przez Dardanele

LONDYN, 11 maja. (PAT).— **Rokowania między W. Brytanią a Turcją zostały całkowicie zakończone i we wszystkich sprawach osiągnięto porozumienie.**

W zasadzie premier Chamberlain mógłby obecnie złożyć izbie gmin stosowne oświadczenie i nie jest rzeczą wykluczoną, że uczyni to w dniu jutrzejszym, w piątek. Możliwe również, że deklaracja premiera o układzie brytyjsko - tureckim zostanie odroczona do poniedziałku lub wtorku ze względu na **toczące się dalsze rokowania między Turcją a Francją.**

Rokowania te są mniej więcej identyczne co do swego celu z rokowaniami brytyjsko - tureckimi, lecz ponadto w orbitę rokowań francusko - tureckich wchodzi także **sprawa Aleksandretty.**

Nie jest wykluczone, że gdyby w ciągu najbliższego czasu okazało się, że rokowania francusko - tureckie są na ukończeniu, wówczas **układ z Turcją będzie miał postać układu trójmocarstwowego** i zostanie ogłoszony jednocześnie w Londynie, Paryżu i Ankarze.

W czasie pobytu w Ankarze Potiemkina nastąpiło uzgodnienie ewentualnego porozumienia brytyjsko - tureckiego ze stanowiskiem Sowietów w związku ze specjalnymi klauzulami, dotyczącymi propozycji sowieckiej co do przechodzenia okrętów wojennych przez cieśninę Dardanelską z morza Czarnego.

W sprawie tej osiągnięte zostało całkowite porozumienie.

Kierowanie finansami Rzeszy

prowadzi ekonomistów do domu wariatów

BERLIN, 11.5. (PAT) — Urzędowo komunikują, że na podstawie zarządzenia kanclerza sekretarz stanu w ministerstwie gospodarki Rzeszy BRINCKMANN przeniesiony został w stan rozporządzalności i odwołany ze swego stanowiska, jako członek dyrektorium Banku Rzeszy.

Zarządzenie to umotywowane jest tym, że „stan zdrowia Brinckmanna wyklucza w bliższym okresie powrót do zajęć służbowych".

Jak wiadomo, od czasu wystąpienia min. Schachta z dyrektorium Banku Rzeszy i z kierownictwa ministerstwa gospodarki Rzeszy, sekretarz stanu Brinckmann przebywa w sanatorjum dla nerwowo i umysłowo chorych.

W ODWIEDZINACH U KOMENDANTA

Istnieją pewne nazwiska, które jakby dziecię znało jeszcze przed wypowiedzeniem pierwszych słów: matko, ojcze! Kto z naszego pokolenia, zrodzonego w niewoli, pamięta, kiedy po raz pierwszy usłyszał nazwiska: Kościuszko, książę Józef, Mickiewicz. Postacie — zjawiska.

Przed laty jeden z najbliższych Komendanta wyraził się: Piłsudski — to zjawisko. Miał słuszność. Dziś, gdy czyta się życiorys, gdy wpatruje się w twarz Komendanta, zdaje się, jakby ją się znało od dziecka, a fakty opisywane są tak bliskie, jakby je się przeżyło.

Trudno mi określić, kiedy po raz pierwszy usłyszałem o Komendancie. Może w 1908 r., a może dopiero w r. 1913 od kolegów, którzy wrócili z zagranicznych studiów do Łodzi. W każdym razie miałem już przed wojną w mej bibliotece „22 stycznia 1863" z pełnym nazwiskiem autora: Józef Piłsudski. Pierwsi strzelcy, którzy w roku 1914 przybyli do Łodzi, jako emisariusze, mieli w plecakach czerwoną broszurkę o „Wodzu Polski walczącej". Fotografia na okładce po raz pierwszy wielu nam pozwoliła spojrzeć w oczy Tego, który nas później wiódł na bój o Polskę.

Tak wpatrzyliśmy się w odbitkę, że każdy mógł przysiądz, iż teraz napewno wszędzie pozna Komendanta.

*

Dopiero wiosną 1917 r. przypadek zrządził, iż znalazłem się w pobliżu Komendanta. Wpadam do wagonu tramwajowego w Alejach Jerozolimskich, patrzę, oczom nie wierzę. W tłoku, w zapchanym wagonie ściśnięty siedzi zadumany Komendant. Widocznie dużo kłopotu przysparzały mu losy ówczesnej rady stanu. W ręce miał jakieś papiery. Stałem obok Piłsudskiego przez kilkanaście minut, wpatrzony w zatroskaną twarz, zachmurzone czoło, ściągnięte groźnie brwi.

*

Było to latem 1919 r. Podczas jakiegoś kursu przeszkoleniowego, który odbywał się w cytadeli warszawskiej, wykładający major prof. Dąbrowski (historyk Grabiec) proponuje nam zwiedzenie X pawilonu i Miejsca Straceń. Wprowadza „gęsiego" korytarzem do cel X pawilonu, a gdy się do jednej z nich zbliżamy, wysłuchując objaśnień Grabca, iż teraz będzie cela Piłsudskiego, patrzymy: jakaś grupka oficerów znajduje się wewnątrz. Pierwszy z nas wchodzi i cicho, z widocznym wzruszeniem, zawiadamia, że to Naczelnik Państwa z najbliższymi przyjaciółmi zwiedza miejsce swych dawnych cierpień moralnych i fizycznych. Po chwili już Komendant prowadzi naszą grupę na Miejsce Straceń i sam udziela wyjaśnień. Jeden z oficerów robi pamiątkowe zdjęcie przy historycznym słupie polskiej martyrologii. Nigdzie nie mogłem później tego zdjęcia dostać, ani znaleźć w czyichkolwiek zbiorach.

*

Do dziś nie zdołałem stwierdzić, czy zażartowano ze mnie, czy też rzeczywiście Marszałek był gościem w okopach mojej kompanii w pierwszych dniach sierpnia 1920 r. Po szalonym odwrocie, zmęczeni, głodni, niewyspani (conajmniej od 7 dni nie zmrużyłem nawet oka), okopaliśmy się. Pewnego ranka dowódca baonu zapewniał mnie, iż w nocy gościł w naszym okopie Naczelny Wódz i że Mu nawet składałem raport.

*

Nareszcie nadeszła dla mnie chwila pamiętna, gdy już w warunkach pokojowych, — ot tak — zasiadając przy stole wspólnym, rozmawiałem z Komendantem. W r. 1925 władze Związku Strzeleckiego w Łodzi delegowały mnie wraz z prezesem obwodowym M. Andrzejakiem, jako reprezentację Łodzi do Sulejówka na imieniny Komendanta.

Delegacji naszej, składającej się z trzech osób, gdyż pojechała z nami i p. Andrzejakowa, w Warszawie, w zarządzie głównym zapowiedziano, iż wątpliwe, abyśmy mogli osobiście rozmówić się z Piłsudskim. Ale łodzianie, to uparty naród, zawzięty jak litwini — nie rezygnujemy! Z trudem, po zwalczeniu przeszkód, o których obecnie w dobie Treuga Dei nie wypada wspomnieć, dotarliśmy autem do willi Komendanta w Sulejówku. Zbliżamy się w mroźny poranek 19 marca 1925 r. do celu naszej podróży. Już u słupów skromnego dworku widzimy grupkę oficerów. Zbliża się do nas młodziutki strzelec i zapytuje o cel przyjazdu. Wątpi ,aby nam udało się porozmawiać z Komendantem, zresztą może, ale za kilka godzin, na razie radzi czekać na mrozie na sprzyjającą okazję. Zbliża się południe. Przed schodami dworu zebrała się już wielka gromada wojskowych, strzelców, cywilów. Wśród zebranych widzimy całą generalicję legionową; nazwiska — legendy: Sosnkowski, Dreszer, Biernacki, Trojanowski, Sławek, popularny Wieniawa, błyszczy srebrzysta czupryna, blaskiem biją promienne oczy Andrzeja Struga. W kole stoi Kasztanka. Każdy ją głaszcze, wie, iż jest umiłowaną Dziadka, iż przeszła z nim wszystkie trudy wojenne. Wtym szmer ucichł, wszyscy się wyprężyli. Komendant z Rodziną ukazał się na ganku. Oficerowie salutują, my uchylamy kapeluszy, kompania strzelecka prezentuje broń. Dziadek wita się z najbliższymi, następnie z czułością spogląda na Kasztankę, coś szeptem do niej mówi, ona jakby rozumie, radośnie rży. Nagle z grona wysuwa się wysoki, strzelisty gen. Dreszer, stalowe oczy drżą, padają słynne słowa niepokoju o losy Polski, wielkiej czci dla Wodza, który przez tyle trudów wiódł do tryumfów. Grzmiące okrzyki zebranych potwierdziły słowa gen. Dreszera. Dziadek wrócił do pokoju. Nasza trzyosobowa łódzka grupka za Nim. Nikt nie zatrzymał, nikt nie pytał, kto zacz, czy porozumieliśmy się z kimś. Na schodach wewnętrznych spotykamy Komendanta. Drżącym głosem prosimy o rozmowę. Dziadek spojrzał na nasze widocznie mocno spoczone miny, uśmiechnął się, zaprowodził do gabinetu pracy. Zdołałem obejrzeć milieu. Meble proste, styl rozmaity, na stołach moc pamiątkowych fotografii, różnych pasów litewskich, broni. Na wprost mnie na stole duża fotografia Piusa XI.

Wręczamy Dziadkowi adres łódzki, spleciony purpurową wstęgą; wedle planu p. Andrzejakowa miała Go poprosić o przyjazd do Łodzi dla wygłoszenia odczytu, ale jakoś ze wzruszenia zaniemówiła. Cały plan naszej ofenzywy rozleciał się w gruzy. Komendant spostrzegł zamieszanie, usiadł i zaprosił nas do stołu. Pierwsze lody prysły, wspólnie prosimy w najserdeczniejszych niewyuczonych słowach o odwiedzenie stolicy pracy, z którą przed laty był związany przeżyciami przygotowań rewolucyjnych. — Gdy w pierwszej chwili dość serdecznie z nami rozmawiał, jakoś dziwnie na myśl ewentualnego przyjazdu do Łodzi zachmurzyło się czoło Marszałka. Powiedział: „Może przyjadę. Muszę się porozumieć. Zapewnić nie mogę". Ktoś nas z tyłu ciągnął za połę — był to znak, iż mamy się wynosić. Wstajemy. Nasza pani ma oczy pełne łez. Żegna Komendanta ,całuje Go w rękę, my za nią. Wychodzimy pod bardzo silnym wrażeniem. Przyjęte na siebie zobowiązanie wypełniliśmy, ale czy Komendant przyjedzie do Łodzi? P. Andrzejakowa zapewnia nas, że napewno, ja — pamiętając ów marsa na czole na wspomnienie o naszym mieście — twierdzę, że nie, p. Marian niezdecydowany, zdaje się przychylać na moją stronę. Niestety, miałem rację, w Niepodległej Polsce Dziadek nie odwiedził naszego miasta.

J. K. U.

Rocznica zgonu Józefa Piłsudskiego

będzie godnie uczczona w szeregu audycyj radiowych

Dzień 12 maja to nie tylko smutna rocznica, przypominająca chwilę, w której odszedł od nas na zawsze Józef Piłsudski — dzień ten zbliża nas również ku rozmyślaniom nad twórczą pracą zwycięskiego Wodza, który wyprowadził Polskę ku wolności i całe życie pracował dla Jej wielkości i potęgi.

Radiofonia polska rok rocznie w dniu 12 maja organizuje audycję z głębokim pietyzmem, starając się wydobyć z nich najwyższy ton czci i hołdu dla wielkości Marszałka.

Dzień rozpocznie hejnał z wieży katedry wileńskiej — z ukochanego miasta Józefa Piłsudskiego.

O godz. 9.55 rozpocznie się transmisja nabożeństwa żałobnego z katedry św. Jana w Warszawie. Mszę św. celebrować będzie ks arcybiskup Stanisław Gall. Nabożeństwo poprzedzi reportaż okolicznościowy.

O godz. 19.00 przemówienie przez radio wygłosi gen. br. Kazimierz Sosnkowski, przewodniczący wydz. wykonawczego naczelnego komitetu uczczenia pamięci Józefa Piłsudskiego.

O godz. 11.00 audycja dla szkół zobrazuje dzieciom, jak Marszałek Piłsudski prowadził Polskę ku wielkości, jak od najwcześniejszych lat służył jej myślą, sercem i czynem, zaś o godz. 15.00 audycja dla młodzieży przyniesie opowiadanie Zofii Kossak „Na warcie".

O godz. 17.05 przygotowuje radjo montaż z artykułów pośmiertnych o Marszałku Piłsudskim, które ukazały się w prasie polskiej i zagranicznej.

O godz. 18.00 nadaje Kraków na fali ogólnopolskiej audycję poetycką „Krypta pod Wieżą Srebrnych Dzwonów"; jest to jakby słuchowisko, którego treścią są przeżycia wewnętrzne autora, a może każdego z nas, gdy znajdzie się w obliczu majestatu Wawelu, pod Wieżą Srebrnych Dzwonów, która stała się dzisiaj ośrodkiem współczesnej myśli polskiej. Momenty impresyjne łączą się w ścisłą całość wieków, co nad katedrą przeszły.

O godz. 19.50 reportaż dźwiękowy z Warszawy, Krakowa i Wilna odmaluje nastrój i uroczystości tych miast w dniu 12 maja.

Ogodz. 20.20 popłynie na falach eteru utwór Maklakiewicza „Ostatnie werble", skomponowany specjalnie dla uczczenia pamięci Wodza Narodu. Jest to jakby muzyczny skrót historji bojów żołnierza polskiego, poprzez walki legionowe i wojska polskiego aż do śmierci Marszałka. Koncert ten będzie prologiem do audycji „W godzinę śmierci", rozpoczynającej się o godzinie 20.40. Finałem nastrojowym tej audycji będzie „Requiem" Józefa Kozłowskiego.

O godz. 22.00 audycja poetycka, utrzymana w nastroju wspomnień o wielkich czynach Marszałka poprzedzi koncert, w czasie którego wykonane zostaną utwory Mieczysława Karłowicza „Rapsodja litewska" i „Pieśń o wszechbycie".

Poza wymienionymi audycjami program całego dnia poświęcony jest utworom o charakterze głębokim i poważnym.

POLTOUR Polskie Biuro Podróży Łódź, ul. Traugutta 2 Telefon 120-37

WYCIECZKI MORSKIE

Do Sztokholmu i Kopenhagi od 31 maja do 5 czerwca
Do Helsinek od 15 do 18 czerwca
Do Antwerpii i Londynu od 13 do 21 lipca
FIORDY NORWEGII od 25/VII — 9/VIII
Do Sztokholmu i Kopenhagi od 17 do 22 sierpnia

INDYWIDUALNE WYJAZDY:

Do Palestyny, Francji, Anglii, Belgii, Włoch, Łotwy, Litwy, Bułgarii, Węgier, Rumunii i innych krajów.

Rodzinne i indywidualne wyjazdy do Argentyny, Brazylii, Kuby, Boliwii i innych krajów.

Grand-Kino Ostatnie 2 dni!
Pocz. 4. 6. 8. 10 Najpiękniejsza para kochanków
LORETTA YOUNG i RICHARD GREENE w przepięknym poemacie filmowym p. t.
KENTUCKY całkowicie wykonanym w barwach naturalnych

Francja wygra „wojnę nerwów"!

Europejski blok przeciw agresji wzmacnia się z każdym dniem

Mowa premiera Daladiera w izbie deputowanych

PARYŻ, 11. 5. (Tel. wł.). — Premier Daladier wygłosił wczoraj w izbie deputowanych następujące przemówienie, które podajemy w obszernym skrócie.

— Od szeregu tygodni **Francja jest zdecydowana ponieść wszelkie ciężary i przeciwstawić się wszelkim próbom osłabienia swej odporności moralnej, próbom, jakie ktokolwiek podjąć by chciał w mniemaniu, że kraje wolności okazałyby się bardziej wrażliwe na długotrwałe napięcie nerwowe, niż kraje, gdzie panuje przymus, milczenie i służalczość.**

Francja jest zdecydowana

W obecnych warunkach narody najbardziej przywiązane do metody swobodnej współpracy, do poszanowania ojczyzny innych, zdecydować się muszą, czy **metodom gwałtu przeciwstawić należy metodę czujności i zdecydowania? FRANCJA JEST NA TO ZDECYDOWANA!**

Myśl o tej decyzji kieruje całą dziś działalnością rządu. Francja nie zna nienawiści i odczuwa szczerą sympatię do wszystkich narodów. Z długiego swego doświadczenia Francja wie, że **wojna nie rozwiąże żadnego z obecnych problemów, lecz przeciwnie, że uczyni bardziej trudnymi i bardziej rujnującymi wszelkie rozwiązania.** Francja wie, że na naszym świecie, którego bogactwa naturalne zostały dziesięciokrotnie powiększone przez postępy wiedzy, **każdy naród mógłby z łatwością uczestniczyć w ogólnym dobrobycie i cieszyć się swobodą.** Wszystkie narody zdają sobie sprawę jak to z dumą możemy podkreślić, że **FRANCJA NIKOMU NIE ZAGRAŻA, a przeciwnie, że pragnie współpracy ze wszystkimi,** bez dominowania nad żadnym narodem.

Braterskie pozdrowienia dla Anglii

Te właśnie ideały ożywiają rokowania, których inicjatywę podjęliśmy w ciągu ostatnich tygodni.

SOLIDARNOŚĆ MIĘDZY W. BRYTANIĄ A FRANCJĄ JEST DZIŚ TAK ŚCISŁA I PEŁNA ZAUFANIA, JAK NIGDY DOTĄD. Solidarność ta jest podstawą polityki francuskiej i **nie pozwolimy jej osłabić, ani przez żadne intrygi, ani też przez ohydną i kłamliwą propagandę. W momencie, gdy światłym i dobrowolnym wysiłkiem naród brytyjski, zrywając z odwieczną tradycją, poddaje się dyscyplinie powszechnej służby wojskowej, naród francuski ponawia dziś pod jego adresem swe braterskie pozdrowienia.** (Oklaski).

Z najwyższym podziwem przyjęliśmy do wiadomości **szlachetne orędzie, jakie prezydent Roosevelt skierował do całego świata w imieniu wielkiej republiki Stanów Zjednoczonych.** Przyłączając się bez reszty do powyższego orędzia, rząd nasz był wyrazicielem głębokich uczuć wszystkich francuzów, **kraj nasz bowiem, bez wątpienia, gotów jest zawsze uznać każdą doktrynę, któraby zmierzała do złączenia drogą powszechnego porozumienia wszystkich mocarstw, dążących do zapewnienia swego bezpieczeństwa.**

Powtarzam: że do współpracy tej zapraszamy wszystkie kraje, miłujące pokój.

Sojusz z Polską i gwarancje

20 marca br. podjęliśmy inicjatywę zawiadomienia Rumunii, iż jeżeli stałaby się ona przedmiotem napaści, udzielimy jej natychmiast naszej pomocy. Tak samo zapewniliśmy Grecję o naszej natychmiastowej pomocy na wypadek, gdyby kraj ten stał się ofiarą agresji.

Z drugiej strony, **w następstwie podróży płk. Becka do Londynu i zobowiązań co do gwarancji, udzielonych wzajemnie przez W. Brytanię i Polskę, podjęliśmy wspólnie i zgodnie z tym szlachetnym i dzielnym narodem niezbędnego zarządzenia co do natychmiastowego i bezpośredniego stosowania naszego traktatu sojuszniczego.** Przypominam mą deklarację, złożoną prasie dnia 30 kwietnia. Nabiera ona całego swego sensu w tej właśnie chwili, gdy **POLSKA CZUWA NAD OBRONĄ SWYCH ŻYWOTNYCH INTERESÓW** (burzliwe oklaski).

Z Turcją prowadzimy rokowania w celu zawarcia układu gwarancyjnego, przeznaczeniem którego będzie ochrona pokoju we wschodniej części basenu morza Śródziemnego, gdzie interesy nasze są solidarne.

Pakt francusko-sowiecki

Pragniemy uregulowania z Turcją w duchu jaknajbardziej przyjaznym problemu od dawna między nami istniejącego. Niedawna wizyta gen. Weygand w Turcji wykazuje, jak głębokim jest wzajemny szacunek obu narodów. Wreszcie **uważamy za jaknajbardziej upragniony udział Związku Sowieckiego w tym wspólnym dziele organizacji wzajemnej pomocy. Pakt francusko - sowiecki dowodzi, że współpraca Sowietów w duchu równości i wzajemności jest jednym ze stałych czynników działalności naszej dyplomacji** (oklaski).

Tak więc po **raz pierwszy w dziejach Europy środkowej i Bliskiego Wschodu został zrealizowany jeden warunek, który zawsze uważany był za nieodzowny dla utrzymania pokoju: wspólność zobowiązań Francji i W. Brytanii.**

Wszyscy przeciw agresji

W porozumieniu ze wszystkimi państwami, cenięcymi honor, ZDECYDOWANI JESTEŚMY PRZECIWSTAWIĆ SIĘ GROŹBOM I GWAŁTOM.

Zarządzeń wojskowych, jakie przeprowadziliśmy, nie tylko nie osłabimy, lecz raczej je wzmocnimy, jeżeli NA ZEWNĄTRZ NASZYCH GRANIC NADAL UTRZYMYWANE BĘDĄ ZMOBILIZOWANE ARMIE.

Pewne czynniki żywiły nadzieję, że Francja, niezwyciężona w momentach zjednoczenia, **mogła by ulec demoralizacji pod wpływem kolejno rzucanych gróźb, lub obietnic pokoju.** Wydaje się, że **Z PEWNYCH STRON ISTNIAŁO PRAGNIENIE WYCZERPANIA SIŁY FRANCJI PRZEZ ZASTOSOWANIE TEJ NOWEJ FORMY WOJNY BEZ WALKI, WOJNY NIEPEWNOŚCI I NIEPOKOJU, WOJNY KOLEJNO ZAWODZONYCH NADZIEI.**

Jednak wola nasza nie słabnie i nie osłabnie!

Mamy do obrony ojczyznę, wolność, wierzenia, nasz ideał ludzkiej godności.

Jeżeli chce się pokoju słusznego i sprawiedliwego, wszyscy ludzie gotowi są pokój ten przyjąć. **Ktokolwiek jednak zechce pokojowi zagrozić, pozna siłę naszej broni! Jeżeli w wahaniach między pokojem i wojną ktokolwiek liczy na wyczerpanie naszych sił, przekona się, że wytrzymamy tak długo, jak będzie potrzeba. Francja nie ugnie się ani przed siłą ani przed podstępem!** (burzliwe oklaski).

Strącono samolot niemiecki

wyposażony w cztery karabiny, fotokamerę i radiostację

BESANCON, 11 maja. (PAT). W okolicach Pontarlier zaobserwowano, wśród gęstej mgły, samolot niemiecki, oznaczony swastykami. Samolot ten został strącony, a wśród jego szczątków znaleziono zwłoki dwóch młodych niemców w wieku lat około 25, ubranych po cywilnemu. Przy zabitych nie znaleziono żadnych dowodów tożsamości.

BESANCON, 11 maja. (PAT). W toku śledztwa ustalono, że samolot niemiecki, strącony w środę w pobliżu Pontarlier, był dwumotorowym samolotem myśliwskim „Messerschmidt". Ze szczątków samolotu wydobyto 4karabiny maszynowe, rozbity aparat do zdjęć lotniczych oraz resztki rozbitej radiostacji pokładowej.

Zwrot w polityce Włoch?

Ambasador Francji konferował z ministrem Ciano

RZYM, 11. 5. (Tel. wł.). — Przybyły do Włoch regent **jugosłowiański ks. Paweł prowadził dzisiaj w dalszym ciągu rokowania polityczne na krążowniku „Triest".** W Neapolu odbyły się manewry floty włoskiej w obecności króla Emanuela i gości jugosłowiańskich.

Po zakończeniu manewrów król w towarzystwie ks. Pawła odjechał o godz. 16 min. 30 z powrotem do Rzymu.

W stolicy nie odbyły się żadne powitania, prócz oddania zwykłych honorów wojskowych.

W pół godziny później powrócił do Rzymu Mussolini wraz z ministrami włoskimi oraz z szefem wojskowej misji hiszpańskiej.

RZYM, 11. 5. (Tel. wł.). — W szczegółowych opisach przyjęcia regenta jugosłowiańskiego we Włoszech uderza fakt, iż **osoba Mussoliniego została odsunięta jakgdyby na drugi plan.**

Jeśli chodzi o rokowania, to wymieniana jest ze strony włoskiej przede wszystkim osoba min. Ciano. Natomiast w oficjalnych uroczystościach obok gości jugosłowiańskich figurują stale król Emanuel oraz książę Piemontu:

Warto wspomnieć, że **podczas ostatnich rokowań z przedstawicielami Rzeszy we Włoszech również rzadko się wspominało o osobie Mussoliniego.** W kołach zazwyczaj dobrze poinformowanych wiążą te fakty z zasadniczą **zmianą polityki Włoch,** wbrew optymistycznym głosom prasy berlińskiej. W kołach tych uważają, że **osoba Mussoliniego jest zbytnio zaangażowana w polityce ścisłej współpracy między partnerami osi,** aby mogła być uwypuklana w chwili, gdy **polityka zagraniczna Italii znajduje się na rozdrożu,** w obliczu bodaj bardzo aktualnego całkowitego przestawienia żagli.

W związku z tymi sugestiami specjalnego znaczenia nabiera fakt, że **min. Ciano po raz pierwszy od dłuższego czasu przyjął na dłuższej audiencji ambasadora Francji w Rzymie,** przy czym jak twierdzą w kołach urzędowych, rozmowa miała bardzo ożywiony i pokojowy przebieg i będzie w najbliższej przyszłości kontynuowana.

We Włoszech jak w Rzeszy...

Faszystom nie wolno pić kawy

RZYM, 11 maja (Tel. wł.). — Sekretarz partii faszystowskiej Starace wydał odezwę do członków partii, wzywającą ich, aby ograniczyli do minimum picie kawy, bowiem import tego napoju kosztuje Włochy 130 milionów lirów rocznie.

*

RZYM, 11 maja (Tel. wł.). — Włoskie ministerstwo korporacji wydało rozporządzenie, nakazujące powrót do wypieku chleba z czystego zboża bez domieszek. — Rozporządzenie to wskazuje wyraźnie, że Włochy wypiekały ostatnio chleb z rozmaitymi bezwartościowymi domieszkami.

Włosi nie wycofają wojsk z Libii

RZYM, 11 maja (Tel. wł.). — Marszałek Balbo, po powrocie z Kairu, oświadczył, że niema żadnych zasadniczych różnic między Egiptem a Włochami.

Jeszcze w Kairze Balbo udzielił wywiadu dziennikarzowi egipskiemu „Al Aram", zaprzeczając kategorycznie pogłoskom o rozruchach arabskich w Libii. Zaznaczył jednak przy tym, że liczba wojsk, stacjonowanych w Libii, chwilowo nie zostanie absolutnie zmniejszona.

Obóz koncentracyjny w... Karlsbadzie

Niemcy uważają Czechy i Morawy za kraj podbity

PRAGA, 11.5. (Tel. wł.). — Ciężka łapa okupacji niemieckiej coraz dotkliwiej daje się we znaki krajom „protektoratu". Wydano rozporządzenie, mocą którego zostaje zaprowadzona ogólna służba pracy, która ma obejmować młodzież od 18 do 21 lat. Dla dzieci czeskich tworzone będą obozy letnie, w których specjalni instruktorzy uczyć mają te dzieci zasad narodowo - socjalistycznych.

Germanizacja czechów odbywa się na całej linji. W więzieniach znajduje się przeszło 10 tys. osób. W Karlsbadzie otworzono nowy obóz koncentracyjny.

Żołnierze niemieccy traktują Czechy i Morawy, jako kraj podbity i w związku z tym uważają, że żołd ich powinien być podwyższony, jak na terytorium wrogim, zdobytym podczas wojny.

PRAGA, 11.5. (PAT) — Władze niemieckie zmusiły przywódcę faszystów czeskich gen. Gajdę do powstrzymania się od działalności politycznej, grożąc mu aresztowaniem.

Zaznaczyć należy, że gen. Gajda który po aneksji Czech i Moraw wystąpił energicznie w obronie niezależności narodowej, cieszył się w szerokich masach społeczeństwa czeskiego wielką popularnością.

PRAGA, 11.5. (PAT) — Niemiecki sąd doraźny skazał w tych dniach jednego z bliskich współpracowników gen. Gajdy, przywódcy czeskich faszystów, Wacławiczka na śmierć przez rozstrzelanie za działalność polityczną w duchu narodowo - czeskim. Wyrok wykonano w Pilznie.

Weidemann i Milion nie uzyskali łaski

PARYŻ, 11. 5. (PAT). Prośba o ułaskawienie, złożona przez Weidemanna i Milliona, skazanych na karę śmierci, została odrzucona.

Wizyta głównodowodzącego armii litewskiej w Polsce

Powitanie na dworcu kolejowym w Warszawie gen. Rasztikisa przez Marszałka Śmigłego - Rydza. — Gen. Rasztikis w towarzystwie posła litewskiego w Warszawie min. Szaulisa składa hołd na grobie Nieznanego Żołnierza. — Moment z audiencji gen. Rasztikisa w towarzystwie Marszałka Śmigłego - Rydza u Prezydenta Rzplitej na Zamku.

Europie groziła hegemonia Niemiec

Aneksja Czech i Moraw zaalarmowała Anglię

Moskwa przyjmie zobowiązania, ale na zasadach wzajemności

LONDYN, 11.5. (Tel. wł.) — W Albert Hall odbyło się wielkie zgromadzenie organizacji angielskich kobiet konserwatywnych, do którego premier Chamberlain wygłosił dłuższe przemówienie polityczne, w którym m. in. powiedział:

— Wielu ludzi uważa, że

punktem najniebezpieczniejszym w Europie jest sprawa Gdańska.

W tym względzie jasne i silne są nasze zobowiązania gwarancyjne wobec Polski. Bylibyśmy szczęśliwi, gdyby między Polską a Niemcami doszło do pokojowego załatwienia spraw spornych. Ale jeśli Niemcy gwałtem będą chciały załatwiać swoje pretensje i

spróbują zaczepić niepodległość Polski, wtedy powstanie pożar światowy

i Anglia będzie w nim brała udział. Nastroje w Anglii są zdecydowane. Naród nasz nie da się zastraszyć metodami gwałtu.

Było by przerażające dla mnie, gdyby Europa wdała się w wojnę przez pomyłkę, lub z powodu nieporozumienia. Dlatego też konieczne jest jaknajbardziej jasne postawienie przez nas sprawy.

Dopóki polityka zagraniczna Rzeszy nie pragnęła obconarodowych terytoriów,

Wielka Brytania, mając zasadę nie mieszania się do spraw innych narodów, nie wtrącała się do tej akcji Ale

gdy Niemcy zaanektowały Czechy i Morawy,

wtedy inne państwa musiałyby sobie zadać pytanie, kiedy ustanie ten proces. I wtedy dopiero

każdy naród, sąsiadujący z Niemcami, poczuł się zagrożony w swym bycie.

Jeden kraj po drugim ulegał pochłonięciu przez Rzeszę i

Europie groziła całkowita hegemonia Niemiec.

Nie możemy patrzeć obojętnie, jak jeden kraj po drugim zostaje burzony Dlatego też

stanęliśmy przy Polsce, Grecji i Rumunii.

Anglja nie pragnęła nigdy ani izolacji Niemiec, ani też nie stawała na przeszkodzie rozwojowi legalnego handlu niemieckiego w Europie, zarówno środkowej, jak południowo - wschodniej.

Możliwe jest nawet rozszerzenie obrotów handlowych między Wielką Brytanią i Niemcami, ale musimy przed tym posiadać niezbite dowody, że odrodziło się międzynarodowe zaufanie.

Mimo wszystko siła zbrojna daje najlepszą gwarancję pokoju. W ciągu trzech lat

będziemy posiadali 800 tysięcy wyćwiczonych żołnierzy.

W międzyczasie czynimy wysiłki, aby zabezpieczyć pokój na świecie drogą porozumień i sojuszy. **Wzięliśmy na siebie odpowiedzialność co do bezpieczeństwa szeregu państw i musimy tej odpowiedzialności dotrzymać!**

Pertraktacje z Rosją trwają nadal. Niebawem najpewniej zostaną one doprowadzone do końca, stając się jedną z najmocniejszych podstaw pokoju".

LONDYN, 11.5. (Tel. wł.) — Poseł sowjecki w Londynie, MAJSKI, **odbył dzisiaj trzecią zkolei konferencję z min. HALIFAXEM.**

LONDYN, 11.5. (Tel. wł.) — W dzisiejszych „Izwiestiach" ukazał się artykuł wstępny, który odbił się głośnym echem w stolicach europejskich, a nawet w Ameryce.

Organ moskiewski omawia obecną sytuację polityczną, podkreślając, że Rosja dawno już ostrzegała Europę, iż t. zw. **pakt antykominternowski skierowany jest w głównej mierze nie przeciwko Rosji, a przeciwko mocarstwom zachodnim.** Przez długi czas lekceważono te przestrogi i dopiero obecnie przekonano się, że ten punkt widzenia był słuszny.

Następnie „Izwiestia" twierdzą, że **układ mediolański oznacza nie tylko wzmocnienie, ale wprost jednokierunkowość wojskowo - polityczną Niemiec i Włoch.**

Co do rokowań angielsko - francusko - sowieckich, to organ moskiewski pisze, iż **Anglia zażądała od Rosji pomocy wojskowej na wypadek konfliktu zbrojnego Rzeszy z Polską, lub Rumunią, ale ze swej strony Anglia niczego wzamian nie ofiarowała.** „Izwiestia" piszą w związku z tym, że Moskwa odpiera kategorycznie argument, jakoby Rosja przez taką umowę broniła swych granic zachodnich, gdyż nie **Rosja broni granic, ale Wielka Brytania i Francja bronią siebie.** Na wypadek konfliku Sowiety mogły by być w każdej chwili pozostawione własnym siłom. **Moskwa może się zgodzić na wszelkie zobowiązania, ale pod warunkiem, że zobowiązania będą wzajemne.**

Artykuł „Izwiestii" spotkał się w Berlinie i w Rzymie z komentarzami, które wskazują, że **kraje osi mają nadzieję, iż demokracje zachodnie nie dojdą z Rosją do porozumienia.** Jednak cały szereg posunięć ostatnich dni wskazują, że te nadzieje państw totalistycznych są płonne i należą do rzędu coraz liczniejszych niezisziczonych marzeń.

Incydent na wodach Palestyny

przedmiotem interpelacji w angielskiej izbie gmin

LONDYN, 11.5. (PAT) — W związku z incydentem, jaki przed 10-ciu dniami zaszedł w Palestynie ze statkiem greckim, usiłującym wysadzić na ląd nielegalnych emigrantów żydowskich, minister kolonii Mac Donald w odpowiedzi na interpelację posła Wedgwooda udzielił wczoraj izbie następującego wyjaśnienia.

Dnia 31 marca przed samą północą zaobserwowano w obrębie palestyńskich wód terytorialnych statek, płynący wolno bez świateł W odległości ćwierć mili od brzegu statek zatrzymał się i wówczas popłynęła w jego kierunku motorówka policyjna. Statek zaczął wówczas oddalać się, nie odpowiadając na sygnały policyjne. Z motorówki wystrzelono wówczas białą rakietę ostrzegawczą, a gdy statek w dalszym ciągu nie zatrzymał się, komendant motorówki wystrzelił z rewolweru dwa razy w kierunku statku. Motorówka policyjna popłynęła w ślad za statkiem, który jednak wypłynął poza granice wód terytorjalnych. W czasie tego incydentu żadnych pasażerów nie było na pokładzie statku, widoczne natomiast było, że pokład zawalony był skrzyniami, które, jak przypuszcza policja, zawierały broń, transportowaną do Palestyny. Statek ten żadnych pasażerów na brzeg nie wysadził, natomiast do Candi na Krecie przybyły statki greckie „Aghios" i „Calaos", mające na swych pokładach 687 żydów z Rumunji. Ujawniono wówczas, że jeden z tych statków był tym, do którego na parę dni przed tym z motorówki policyjnej strzelano, przy czym dwuch pasażerów zostało zranionych, z których jeden zmarł.

Dr. Weizman u Chamberlaina

LONDYN, 11.5. (PAT) — Przewodniczący wszechświatowej organizacji sjonistycznej i agencji żydowskiej dla Palestyny dr. Weizman przybył samolotem z Jerozolimy i dziś wieczorem przyjęty został w izbie gmin przez premiera Chamberlaina, który w obecności ministra kolonij Mac Donalda przeprowadził z dr Weizmanem dłuższą rozmowę na temat nowych brytyjskich propozycji dla rozwiązania sprawy palestyńskiej, które mają się ukazać w przyszłym tygodniu w formie „Białej Księgi".

Dr. Weizman pośpiesznie odbył podróż samolotem z Palestyny do Londynu, aby zanim jeszcze „Biała Księga" rządu brytyjskiego zostanie ogłoszona, móc wpłynąć na stanowisko rządu, które w pojęciu strony żydowskiej przechyliło się zbyt jednostronnie na korzyść arabów.

Niemcy finansują terorystów irlandzkich

LONDYN, 11.5. (Tel. wł.) — Oficjalne władze w Dublinie stoją na stanowisku, że t. zw. irlandzka armia narodowa, z której szeregów rekrutują się zamachowcy angielscy, znajduje się w poważnym stopniu na służbie niemieckiej. Szczególnie ministerstwo propagandy w Berlinie zaopatruje szeregi tych zamachowców w środki materjalne, ulotki i obfity materjał propagandowy.

Atakują Polskę i... Sobieskiego

WIEDEŃ, 11. 5. (PAT). „Voelkischer Beobachter" zamieścił pełen niesmacznych wymysłów artykuł p. t. „Sobieski ante Kobenzl", atakujący Polskę, a przede wszystkim zwycięstwo Sobieskiego pod Wiedniem.

Na życzenie Rosji

liga narodów odroczona do 22 maja

GENEWA, 11 maja. (PAT). W związku z życzeniem ZSRR w sprawie kilkudniowego przesunięcia terminu sesji rady ligi narodów, aby umożliwić przyjazd Potiemkinowi, w ciągu całego dnia trwały konsultacje, które doprowadziły do uzgodnienia terminu posiedzenia.

W ciągu dzisiejszego wieczora sekretarjat ligi prześle zainteresowanym rządom propozycje Moskwy. W kołach zbliżonych do sekretarjatu ligi uważają za pewne, że sesja rady zostanie przesunięta i rozpocznie się 22 maja.

Encyklika papieska o sytuacji w Europie

RZYM, 11.5. (Tel. wł.) — W kołach watykańskich twierdzą, że w najbliższym czasie Papież wyda encyklikę, której treścią będzie głęboka troska głowy kościoła z powodu stanu niepewności, jaki panuje w Europie.

Min. Roman u Hulla

NOWY JORK, 11 maja. (PAT) Min. Roman odbył w Waszyngtonie **dłuższą konferencję z sekretarzem stanu Hullem** oraz z sekretarzami handlu, rolnictwa i skarbu.

National Presseclub wydał na cześć polskiego ministra śniadanie, podczas którego **min. Roman wygłosił przemówienie na temat stanowiska Polski wobec bieżących wypadków politycznych.**

Małżonka pana ministra Romana podejmowana była w klubie dziennikarek.

Ofiary złożone w administracji „Głosu Porannego"

Dla uczczenia pamięci umiłowanego Marszałka Józefa Piłsudskiego ofiaruje na FON zł. 10.— Zosja Kawecka.

Na uchodźców niezmiennie **zł. 30.—.**

ODCZYT CZUCHNOWSKIEGO

Stronnictwo Demokratyczne urządza dnia 14 maja 1939 r. o godzinie 9.45 w sali kina-teatru „Sfinks" przy ul. Rzgowskiej 74 odczyt znanego poety i działacza Str. Ludowego autora „Cynku" Mariana Czuchnowskiego pt. „Sojusz chłopów i robotników". Pozostałe bilety do nabycia w lokalu str. demokratycznego (ul. Rzgowska 67) w godzinach od 19 do 21 i w społ. związku lokatorów (ul. Piotrkowska 101) w godzinach od 9 do 19.

„Goniec Warszawski" rehabilituje żydów w Polsce

W „Gońcu Warszawskim" czytamy w artykule o subskrypcji na P. O P. m. in.:

„...I jeszcze jedna uwaga, żeby już wyczerpać bieżące sprawy niemieckie. W województwie poznańskim mniejszość niemiecka, reprezentująca wielkie dobra ziemskie i dosyć dużą część przemysłu dała na cele pożyczki lotniczej niecałe półtora miliona złotych. Mniejszość żydowska w Wielkopolsce, nie licząca więcej, niż 50 kilka tysięcy ludzi, i gospodarczo znacznie biedniejsza, dała na te same cele ponad milion złotych.

Podkreślamy to tym dobitniej, że w jednym z artykułów zajęliśmy bardzo ostre stanowisko w stosunku do mniejszości żydowskiej uchylającej się od subskrybowania pożyczki lotniczej. To zestawienie podajemy bez komentarzy".

257 osób skreślono z list aplikantów

Warszawski koresp. „Głosu Porannego" telefonuje:

Izby adwokackie skreśliły z list aplikantów 257 osób, jako nieodpowiadających nowemu prawu o ustroju adwokatury.

Przy bólach głowy i zawrotach, wywołanych przez zaparcie stolca, należy używać wieczorem i rano na czczo pół szklanki naturalnej wody gorzkiej Franciszka - Józefa. Zapyt. Wasz. lek.

21 czerwca koniec roku szkolnego

Warszawski koresp. „Głosu Porannego" telefonuje:

Dowiadujemy się, że rok szkolny w szkołach powszechnych i średnich będzie zakończony w dniu 21 czerwca. Odpowiedni okólnik ministerstwa oświecenia ukaże się niebawem.

KINO „PALACE"
Pocz. 4. 6. 8. 10
Urocza paryżanka
SIMONE SIMON
w swoim najnowszym filmie p. t.
Dni szczęścia...

„ZAPISZ SIĘ NA CZŁONKA ŁÓDZKIEGO TOWARZYSTWA PRZECIWŻEBRACZEGO".

Senat uchwalił pełnomocnictwa

Projekt przeszedł jednomyślnie, bez dyskusji

Warszawski koresp. „Głosu Porannego" telefonuje:

Wczoraj senat przyjął jednomyślnie, bez dyskusji rządowy projekt ustawy o upoważnieniu Prezydenta Rzplitej do wydawania dekretów w zakresie spraw gospodarczych, obrony państwa i finansowych.

Pełnomocnictwa

Referował sen. Skoczylas. Jako uzasadnienie projektu ustawy wskazuje obecną sytuację państwa, która wynikła z burzliwej sytuacji międzynarodowej, żąda dalszego wzmocnienia gotowości obronnej państwa, a zarazem podtrzymania i rozbudowania pokojowej pracy gospodarczej zgodnie z pokojowymi dążeniami naszej polityki zagranicznej. Bo już nam tak jest pisane, że Polska wobec swego geograficznego położenia musi być i na czas pokoju zawsze zbrojnym i gotowym obozem, a zarazem raźnie i wytrwale pracującym gospodarzem.

Obecny czas w polityce międzynarodowej jest wyjątkowo ważny dla Polski. Wiedzą o tym obydwie izby ustawodawcze, wie o tym i docenia to cały kraj. W takiej sytuacji przewidywanie, szczególna czujność i przygotowanie na każdym polu pracy państwowej i społecznej jest nakazem chwili. Zatem obranie obecnego momentu do żądania pełnomocnictw jest całkowicie uzasadnione.

Jeżeli chodzi o zakres pełnomocnictw dla rządu, przewidzianych w art. 55 Konstytucji, należy podkreślić wyłączenie z projektowanego upoważnienia zmiany systemu walutowego, które jest zarazem zapewnieniem i wzmocnieniem dotychczasowej dążności polityki gospodarczej rząd do utrzymania stałości waluty.

Uchwalenie przez parlament pełnomocnictw dla rządu — to dlań wyraz zaufania.

Komisja prawnicza wnosi: Wysoki senat uchwalić raczy projekt ustawy o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania dekretów w brzmieniu, uchwalonym przez sejm, bez zmian (huczne oklaski).

Projekt ustawy przyjęto bez zmian.

Następnie po referatach sen. Dobaczewskiego senat przyjął projekt ustawy o dodatkowym kredycie na rok 1938-39

Za zasługi, dzielność i wojnę!

Po referacie sen. Dobaczewskiego przyjęto bez dyskusji nowelę do rozporządzenia Prezydenta o krzyżu zasługi za dzielność, mianowicie rozciągnięto możność otrzymania tego krzyża na wszystkich żołnierzy wojska i marynarki wojennej oraz określono miejsce noszenia tego krzyża przed złotym krzyżem zasługi.

Następnie senat przyjął projekt ustawy o krzyżu i medalu ochotniczym za udział w wojnie.

Następnie senat uchwalił po referacie sen. Semkowicza projekt ustawy o sprzedaży i bezpłatnym odstąpieniu niektórych nieruchomości państwowych, po referacie sen. Wielowieyskiego nowelę do ustawy o opłacie od kart do gry, oraz po referacie sen. Przedpełskiego projekt ustawy o zmianie rozporządzenia Prezydenta o kontroli ubezpieczeń.

Interpelacja senatora Hasbacha

w sprawie wysiedlenia niemców z województw pomorskiego i poznańskiego

Warszawski koresp. „Głosu Porannego" telefonuje:

W dniu wczorajszym na posiedzeniu senatu przyjęto do laski marszałkowskiej interpelację senatora niemieckiego Hasbacha w sprawie — jak pisze interpelant — „gromadzących się w ostatnich czasach wysiedleń z pasa pogranicznego obywateli polskich, narodowości niemieckiej".

Sen. Hasbach twierdzi, że w województwie pomorskim i poznańskim w ostatnich dniach i tygodniach w powiatach Nowy Tomyśl, Międzychód, Szamotuły i Węgrowiec dokonano licznych wysiedleń. W samym powiecie Nowy Tomyśl wysiedlono 101 osób. Większość wysiedlonych to ludzie, dotychczas niekarani, a są między nimi i nieletni.

Interpelant z ubolewaniem stwierdza, że widocznie zapanowała głęboka nieufność do mniejszości niemieckiej, która nie daje do tego żadnego powodu, przeciwnie, w okresie naprężenia międzynarodowego zachowywała się lojalnie i poprawnie. Było wprawdzie kilka nieobliczalnych wystąpień jednostek, kierowanych gorączkowością. Ale mniejszość niemiecka w Polsce nie podlega wpływom zewnętrzno - politycznych wydarzeń.

Senator niemiecki zwraca uwagę rządu, że dalsze stosowanie ustawy o pasie pogranicznym w taki sposób, jak dotychczas, nie doprowadzi do uspokojenia i odprężenia, przeciwnie, będzie na rękę elementom szowinistycznym, którym zależy na zaostrzeniu rozbieżności między polakami i niemcami.

W poczuciu odpowiedzialności, jako senator mianowany przez p. Prezydenta, p. Hasbach stawia trzy następujące pytania:

1. Czy rząd aprobuje dotychczasowe posunięcia władz administracyjnych?

2. Czy rząd gotów jest polecić władzom zaniechanie dotychczasowej polityki wysiedleńczej?

3. W jaki sposób rząd zamierza naprawić szkody materialne i moralne, które powstały z powodu akcji wysiedleńczej?

Hitler ciężko chory

3 wypadki omdlenia w ciągu ostatniego czasu

Goering przewidziany na sukcesora kanclerza Rzeszy

LONDYN, 11 maja. (Tel. wł.) Od pewnego czasu pojawiają się w pismach angielskich wiadomości o chorobie Hitlera. Nagłe pogorszenie stanu zdrowia kanclerza nastąpiło po uroczystościach 50-lecia jego urodzin. — Po męczącej paradzie Hitler zemdlał w pałacu kanclerskim.

Tajemnica przedostała się na zewnątrz, dzięki okrzykowi jednej z osób z otoczenia Hitlera: „Der Führer ist ohnmächtig" („Wódz zemdlał!"). Prefesor Kuhl, stały lekarz, który został natychmiast wezwany, zaopiniował, że konieczny jest dłuższy natychmiastowy wypoczynek. Omdlenie wywołane było niewątpliwie przemęczeniem po blisko 5-godzinnej paradzie.

W ciągu ostatnich kilku miesięcy jest to już trzeci wypadek zemdlenia.

W październiku zeszłego roku zemdlał Hitler w czasie swej pierwszej wizyty w nowej siedzibie górskiej, zwanej „gniazdem orła", na szczycie Kehlsteinu. Stwierdzono wtedy, że wyniosłość górska źle wpływa na zdrowie Führera i zaczęto opracowywać plany budowania nowej siedziby na nizinie, która została wykończona kilka tygodni temu. W związku z tymi faktami Hitler zaprzestał podróży samolotem.

Po nocy 14 marca Hitler zemdlał rano, po wyczerpującej i gwałtownej scenie z d-rem Emilem Hachą, która położyła kres istnieniu republiki czechosłowackiej.

Fakty te w najwyższym stopniu niepokoją przywódców partyjnych. Kilka miesięcy temu opublikowano w prasie angielskiej i amerykańskiej tłumaczenie tajnego dokumentu, który zawierał opinię sławnego lekarza niemieckiego o nieuleczalnej chorobie gardła Hitlera. — Według tej opinii choroba musi zakończyć swój przebieg w ciągu 18 miesięcy.

Dodatkowe potwierdzenie tych wiadomości dają wynurzenia osobistego adiutanta Hitlera, Fritza Wiedemanna, o ciężkim stanie zdrowia jego wodza. — Na wszelki wypadek jest już mianowany jego następca, którego nazwisko utrzymywane jest w tajemnicy. Opinia publiczna wskazuje na Goeringa, jako domniemanego sukcesora kanclerza Rzeszy.

Wiadomości o chorobie Hitlera pierwszy podał przed 10 dniami „Daily Express". Rewelacje te dotychczas nie są potwierdzone. Wiadomą jest jednak rzeczą, że na terenie Gdańska pogłoski o złym stanie zdrowia Hitlera szerzą się już od pewnego czasu. Od 5 dni wstrzymano wszelkie audycje oraz nie odbył się wbrew zapowiedziom przegląd „Ordensburgów".

Wyjaśnienie

W dniu 16 marca rb. podaliśmy notatkę o przyłapaniu Jana BEMA (Chłopickiego 29) na gorącym uczynku kradzieży obrusa w piwiarni przy ul. Zachodniej.

Jak się okazuje, notatka była nieścisła. Kradzieży dokonał Józef Piecyk, który też został ukarany przez sąd na 3 tygodnie więzienia z zawieszeniem, podczas gdy Jan Bem w sprawie tej był tylko świadkiem.

Z WYDZIAŁU WOJEWÓDZKIEGO

Pod przewodnictwem p. wicewojewody Jellinka odbyło się posiedzenie wydziału wojewódzkiego, gdzie w obecności nacz. W. Sochackiego i kier. mgr. Petrusa oraz zainteresowanych starostów rozpatrywano budżety Pow. Zw. Samorządowych: brzezińskiego, łowickiego, wieluńskiego, koneckiego i m. wydzielonego Zgierza na rok 1939-40. Budżety referował radca Tokarski.

Poza tym wydział załatwił szereg wewnętrznych spraw organizacyjnych.

Drugie oświadczenie „Zarzewia"

Zespolenie O.Z.N.-u z ideowo pokrewnymi organizacjami

Warszawski koresp. „Głosu Porannego" telefonuje:

Zarząd główny „Zarzewia", którego deklarację przed paru dniami podawaliśmy, ogłosił drugie oświadczenie. Wypowiedział się w nim za rozszerzeniem podstaw koncentracji narodowej drogą zespolenia z OZON-em ugrupowań, stojących bez zastrzeżeń na gruncie wspólnych z OZON-em wytycznych ideowo - politycznych. Oświadcza także, że jest przeciwny oddaniu rządów Polski w ręce koalicji stronnictw.

Młodzież polska w Gdańsku

nie dopuszczana i szykanowana przez niemców

Młodzież polska, studiująca na Politechnice gdańskiej, której niemcy nie dopuszczają na wykłady, rozważa, jakie ma zająć stanowisko wobec przedłużającej się sytuacji.

Bojkot przymusowy, narzucony przez przemoc i szykany narodowych socjalistów, cieszący się milczącym poparciem niemieckich urzędowych czynników, grozi młodzieży szkolnej utratą trymestru. Była by to strata nie tylko naukowa, lecz także finansowa, gdyż opłaty szkolne np. na politechnice wynoszą rocznie 1.000 zł., a pobyt w Gdańsku przeciętnie 150 zł. miesięcznie. Na politechnice zaś ilość studentów polskich wynosi ponad 600, którzy byli i są narażeni na szykany ze strony „kolegów" niemieckich.

*

Zwrócono we Lwowie uwagę na efekty literackiej propagandy wśród niemców lwowskich. M. in. stwierdzono nielegalne wyjazdy do Niemiec. Przed kilku dniami wrócił do Lwowa pewien handlowiec, który po krótkim pobycie zrezygnował z raju niemieckiego, stwierdzając, że nie można warunków życia w Polsce wcale porównywać z życiem w Trzeciej Rzeszy.

Cała Polska jednolita

w sprawie frontu antyniemieckiego

Warszawski koresp. „Głosu Porannego" telefonuje:

Zarząd główny związku hallerczyków z okazji 20-lecia powrotu armii gen. Hallera do kraju, wydał odezwę, w której mówi co następuje:

„Z radością stwierdzamy, że cały naród jest jednolity w sprawie frontu antyniemieckiego. Chwile, w których nawiązano nici sojuszu z wielkimi demokracjami zachodu: Francją, Anglią i Stanami Zjednoczonymi stwierdziły prawdę, że największym wrogiem Polski był i na zawsze pozostanie niemiec.

Manifestując jednolitość wobec gróźb niemieckich, stwierdzamy, że wszyscy jesteśmy zgodni i że Polsce oddamy wszystko — i mienie i życie, idzie lepsze jutro. W konsekwencji bowiem jednolitego frontu narodowego musi nastąpić również zmiana stosunków wewnętrznych".

Hitlerowcy buszują w Alzacji

Próby rozsadzania Francji od wewnątrz są tłumione w zarodku

— Od chwili, gdy zagłębie Saary wróciło do Niemiec — oświadczył **HITLER** w swej ostatniej mowie — nie mamy już **żadnych pretensji terytorialnych do Francji.**

Słuchając tych słów swego „Führera" dr. **ERNST** prawdopodobnie uśmiechnął się ironicznie. Dr. Ernst **kieruje całą propagandą hitlerowską w Alzacji i Lotaryngii.** On wysyła do Alzacji swych tajnych agentów, w jego dyspozycji znajdują się poważne środki, on zalewa pograniczne prowincje francuskie pogromowymi ulotkami. Alzacja, wedle słów Hitlera, na zawsze odeszła do Francji, ale z jakiegoś powodu dr. Ernst **zorganizował „Związek alzatczyków Rzeszy"** i frankfurcki „Instytut Alzacji i Lotaryngii". Zupełnie taki sam instytut istnieje we Fryburgu. W Berlinie funkcjonuje „Biuro dla ochrony narodowych tradycji", na czele którego stoi były alzacki urzędnik **KNEITZ.** W biurze „chroni się" głównie tradycje Alzacji i Lotaryngii. O szczerości hitlerowskich zapewnień sądzić można choćby na podstawie wydawnictwa **„Stowarzyszenie dla uratowania niemieckości zagranicą".** W liczbie 10 milionów niemców, mieszkających poza granicami Rzeszy... wyliczeni są również alzatczycy.

Kwestia hitlerowskiej propagandy w Alzacji stała się obecnie znowu aktualna i ściągnęła na siebie uwagę rządu francuskiego. Na jednym z ostatnich posiedzeń gabinetu, **na wniosek CHAUTEMPSA, zamknięto trzy jawnie hitlerowskie organizacje: „Jungmanschaft", „Bund Ervin von Steinbach" i „Alzacki związek oświecenia publicznego".** Czym są te organizacje?

Weźmy dla przykładu choćby „Jungmanschaft". Na czele stoi 30-letni adwokat **Herman BUECKLER,** maleńki „Führer", który niewolniczo kopiuje terminologię swego wielkiego nauczyciela. Hasło partii:

„Wolny naród w swym własnym kraju".

Hasło to można tłumaczyć dwojako, ale w Alzacji wiedzą doskonale, jaki jest jego właściwy sens. Zresztą program Bücklera nie pozostawia pod tym względem najmniejszych wątpliwości:

„Partia Alzacji i Lotaryngii i jej organizacja młodzieży chce być prawdziwym ruchem narodowym, który **zjednoczy wszystkich niemców Alzacji i Lotaryngii dla czynnej obrony ich tradycji i ich praw życiowych".**

Program ten był codziennie rozwijany na szpaltach organu partyjnego **„Wolny naród"** — separatystycznego pisemka, które **systematycznie krytykowało wszelkie działania administracji francuskiej i żądało, aby „ludzie, którzy przyszli zzewnątrz", dali alzatczykom możność samodzielnego rządzenia krajem.**

Własna księgarnia w Strasburgu, w której sprzedawano po bezkonkurencyjnych cenach wyłącznie niemieckie wydawnictwa; własne pochody, parady, sztandary i odznaki... **Ale główną uwagę członkowie „Jungmanschaft" kierowali na propagandę antysemicką** która w ostatnich czasach przyjęła w Alzacji wprost wyjątkowe rozmiary.

Antysemityzm jest najlepszym przewodnikiem hitleryzmu. Pismo **„Combat"**, wydawane w Strasburgu, poprostu **przedrukowuje artykuły wstępne monachijskiego „Stürmera" bo** przecież nic lepszego już chyba napisać nie można. Komentuje się protokóły mędrców Sjonu. **„We wrześniu bogacze uciekli. A wszyscy bogacze, to żydzi". „Trzeba skonfiskować majątki żydów i rozdzielić je wśród pracujących".** Te dwie cytaty przytoczone są w artykule w „Marianne".

A oto informacje, zaczerpnięte z niezwykle interesującego artykułu w dzienniku **„Homme du Jour".** Oddział propagandy hitlerowskiej płk. **FLEISCHHAUERA** dostarczył z Erfurtu do Millhuzy drukowane ulotki: **„Żydzi — to nasze wspólne nieszczęście. Trzeba ich wybić, jak psy".** Na oknach sklepów żydowskich maluje się po nocach napisy, zaczerpnięte z najlepszego repertuaru **GOEBBELSA.** Rozlepia się ulotki, w których grozi się **„aryjkom"**, przyjaźniącym się z żydami. „Chrześcijanie powinni kupować tylko u chrześcijan" i t. d.

Strasburg, na szczęście, to nie Berlin i **próba zorganizowania pogromów nie miała powodzenia.** Ale jak zapewnia „Homme du Jour" w Strasburgu i w Kolmarze propaganda nie pozostała bez skutku: **utworzyły się „grupy rasistowskie".** Coprawda po ostatnich dekretach rządowych propaganda ich będzie bardzo utrudniona.

Ciekawe jest obserwowanie, **jak dawny ruch autonomiczny przerodził się stopniowo w hitleryzm.** Autonomiści stworzyli w Alzacji w latach 1924-26 dość naprężoną sytuację. Przy władzy był wówczas **HERRIOT** i reakcyjne duchowieństwo alzackie natychmiast rozpoczęło przeciwko niemu kampanię. Twierdzono, bez żadnego zresztą uzasadnienia, że Herriot **chce urzeczywistnić w Alzacji rozdział kościoła od państwa, wprowadzić szkołę świecką, pozbawić duchowieństwo prawa wykładania w szkołach.**

Na gruncie wzajemnego nieporozumienia się, drobnych omyłek, **starć** z administacją, ruch autonomiczny przekształcił się w poważne niebezpieczeństwo... Potrzebne było patriotyczne zdecydowanie **POINCAREGO,** aby aresztować leaderów ruchu autonomicznego i postawić ich przed sąd. Proces kolmarski zakończył się w ten sposób, że oskarżeni krzyknęli: „Niech żyje Francja!" **Autonomizm w Alzacji został zniszczony gruntownie na 10 lat.**

Odrodził się w nowej formie od tej chwili, gdy dr. **ERNST** wzmocnił działalność swego **„Towarzystwa alzatczyków i lotaryńczyków Rzeszy"** i zalał prowincję francuską swymi agentami.

Obecnie metody są inne. **Jeden z leaderów autonomistów, ROOS, był niedawno aresztowany przez francuską żandarmerię przy próbie przejścia granicy z ważnymi dokumentami, dotyczącymi obrony narodowej.** Obecnie wytoczono mu proces o szpiegostwo — oskarżenie bardzo groźne przy obecnych ustawach. Dokonano również innych aresztowań, przy czym nazwiska niektórych aresztowanych, jak np. pastora **SCHERERA,** znane już są z procesu kolmarskiego.

Organizacje, które zajęły miejsce byłych grup autonomicznych, uprawiające charakterystyczną robotę, pracują zupełnie jawnie. Szczególną działalność rozwija **„chłopski „Führer" BILGER, organizator „Alzackiego frontu" i „Zielonych koszul".** Ma on 36 lat, jest synem dróżnika kolejowego i uporczywie opowiada o swym chłopskim pochodzeniu. Jest to wygodniejsze, ponieważ agituje on wyłącznie wśród chłopów alzackich. Gdy rozwiązano buntownicze ligi, z jakiegoś powodu na Bilgera nie zwrócono uwagi. A tymczasem jego zwolennicy, zorganizowani na wzór szturmówek, paradują w mundurach i jedynie **zamiast swastyki mają zniekształcony lotaryński krzyż.**

Każda „grupa chłopska" ma swą własną odznakę ze specjalnym emblematem. Na zebrania zjawiają się w mundurach: zielonych koszulach i czerwonych krawatach. **BILGER stworzył specjalną organizację „Pogranicznej młodzieży",** której działalność jest niewolniczo skopiowana z odpowiednich ugrupowań niemieckich.

„Zielone koszule" mają swoją prasę, która karmi się cytatami ze „Stürmera". Stworzone są kooperatywy, które wywierają nacisk gospodarczy na chłopów, którzy nie objawiają niezbędnego entuzjazmu. Istnieje nawet **specjalny bank, który subsydiuje kooperatywy i... propagandę.**

Szczególne wysiłki podejmuje propaganda niemiecka w dziedzinie prasy. Istnieje szereg organów, których źródła istnienia przedstawiają się tajemniczo. Nazajutrz po zamknięciu trzech organizacji prefekt skonfiskował numer organu autonomicznego **„K. A. L. Z.",** o którym pisał lewicowy publicysta **HECKER:** „Niema nich łatwiejszego, jak dowieść, że **„A. L. Z." żyje prawie wyłącznie za pieniądze niemieckie, że cała organizacja rozbudowana jest za pieniądze niemieckie i że cała linia polityczna ślepo podporządkowuje się niemieckim instrukcjom".**

Są różne sposoby subsydiowania „zaprzyjaźnionej prasy". Istnieje naprzykład miesięcznik **„Strassburskie kajety".** Monachijski księgarz **LANGEN** kupuje od tego wydawnictwa **600 egzemplarzy miesięcznika za stałą umowną cenę 750 marek.** Można by się dziwić, w jaki sposób przy istniejących w Niemczech przepisach dewizowych Langen otrzymał od rządu zezwolenie na stałe wysyłanie do Francji tej sumy... Ale wydawca „Strassburskich kajetów" nie ma powodu do skarg: co miesiąc wpływa do jego kasy **10.000 franków zamaskowanego subsydium.**

Poza tym oddział propagandy niemieckiej wymyślił inny, wprost genialny sposób kolportażu swych wydawnictw w Alzacji. Wszyscy lekarze, restauracje, kluby, zakłady fryzjerskie **otrzymują propozycję „ulgowego abonamentu": za 7 franków miesięcznie mogą otrzymać 7 tygodników ilustrowanych...** — Jak nie skorzystać z takiej okazji? Ale z tych 7 tygodników **jest 5 niemieckich, a tylko 2 francuskie!** Wydział propagandy musi wydawać na to sporo pieniędzy, bo jeden jedyny z tych tygodników kosztuje w detalicznej sprzedaży w Niemczech 10 fr... A we Francji oddają go za 7 fr. i na dokładkę jeszcze 6 innych tygodników ilustrowanych!

Propaganda przyjmuje czasem najbardziej zdumiewające formy. **Żydzi dostają drukowane „bilety do Palestyny", młodzież szkolna znajduje w swych modlitewnikach ulotkę, aby z okazji 50-tych urodzin modliła się za Hitlera.**

Kilka radiostacji nadgranicznych zajętych jest codziennie polemiką z Radio Strassburg, oskarżając tę stację o wszystkie grzechy śmiertelne i o chęć zepsucia stosunków niemiecko-francuskich. A tymczasem radio strasburskie ogłasza ten sam komunikat, co Paryż.

Są i inne, bardziej sprytne metody propagandy, np. **apel do byłych frontowców.** „Homme du Jour" opowiada, że o określonych godzinach radiostacja w Forbach zaczyna nadawać:

„Hallo! Czy żyje jeszcze alzatczyk X? Wzywa go stary towarzysz z okopów taki a taki...

Słuchaj X, jeśli jeszcze żyjesz i jesteś zdrów, jeśli ten apel dojdzie do ciebie, daj o sobie znać swemu „towarzyszowi z frontu! Pisz na adres radiostacji, która nadeśle mi twój list".

Bardzo często apel ten dochodzi do uszów naiwnych ludzi. Przypominają sobie czasy wojenne, wspólny pobyt w okopach, wspólne biedy i niebezpieczeństwa... Istotnie, **czemu nie napisać do przyjaciela**

Nawiązuje się korespondencja o charakterze sentymentalnym. Dobrze było by jakoś się spotkać i wspominać przy kuflu piwa o swej młodości, o tym, jak się ongiś żyło... Niema nic prostszego: **alzatczyk otrzyma zaproszenie i opłacony przejazd w obie strony.** Wyprawa do starego przyjaciela nie będzie go kosztowała ani grosza. Oddział propagandy dr. Ernsta jest doskonale zorganizowany... **Alzatczyk pojedzie do Niemiec, tam pokażą mu „osiągnięcia" reżymu,** podlegnie umiejętnej propagandzie, której celem będzie uczynić zeń „swego człowieka".

Należy jednak uczynić jedno zastrzeżenie. Nie ulega wątpliwości, że hitlerowska propaganda jest bardzo silna. Wydaje się wielkie pieniądze, czyni się wszystko, aby wywołać wrzenie, które będzie można wykorzystać w odpowiednim momencie. Ale **Alzacja nie dała się wziąć na tę wędkę** i olbrzymia większość alzatczyków czuje i myśli po francusku. Byłoby błędem myśleć, że cała Alzacja czyta hitlerowską literaturę i z zazdrością spogląda na to, co się dzieje po drugiej stronie mostu w Kolonii.

Alzacja jest jedną z najbardziej patriotycznie nastrojonych prowincji francuskich i czuje wstręt do nadmiernej uwagi, jaką poświęca jej propaganda hitlerowska. Oto dlaczego twarde i zdecydowane zarządzenia rządu francuskiego spotkały się z głębokim zadowoleniem ze strony wszystkich patriotów i republikanów Alzacji i Lotaryngii.

W każdej, nawet najbardziej przyjacielskiej rodzinie, nieuniknione są pewne drobne nieporozumienia. Były takie nieporozumienia i w prowincjach, które wróciły po wojnie na łono swej starej ojczyzny. Ale już dawno usunięte zostały wszelkie tarcia. Stosunki ułożyły się na podstawie wzajemnego zaufania i szacunku do miejscowych obyczajów i tradycji. W ciągu 20 ubiegłych lat **wyrosło nowe, młode pokolenie, mówiące i myślące po francusku, doskonale poinformowane o wszystkich „wspaniałościach" reżymu hitlerowskiego, umiejące cenić wolność francuską.**

Alzacja, w której po raz pierwszy rozległa się „Marsylianka", jest tylko częścią Francji — całej i niepodzielnej.

A. S.

GIBRALTAR

najczulszy strategiczny punkt świata

GIBRALTAR

osnuty siecią intryg szpiegowskich

GIBRALTAR

chroniony czujnym okiem asów wywiadu

GIBRALTAR

stanowi tło dramatu miłości i poświęcenia

GIBRALTAR

Premiera jutro w kinie „CASINO"

KONCERT NA FON.

Dzisiaj, jako w 4-tą rocznicę zgonu Marszałka Józefa Piłsudskiego, odbędzie się pod protektoratem pp. wojewody Józewskiego i gen. Thommee o godz. 18-ej w sali YMCA (Traugutta 3) wielki koncert symfoniczny. W programie Concerto grosso D-dur Haendla, III Litania Ostrobramska Moniuszki, Concerto grosso G-moll Vivaldiego, Koncert skrzypcowy E-dur Bacha i Symfonia „Eroica" Beethovena.

Całkowity dochód ze sprzedaży biletów, organizatorzy koncertu przeznaczyli na Fundusz Obrony Narodowej.

Nie ulega wątpliwości, że zarówno interesujący program, jak przede wszystkim piękny cel koncertu, sprawią, że sala wypełniona będzie po brzegi. —

Wiadomości bieżące

DYŻURY APTEK. — Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: M. Kasperkiewicz (Zgierska 54); A. Rychter i Łoboda (11 Listopada 86); M. Zundelewicz (Piotrkowska 25); B. Bojarski i W. Schatz (Przejazd 19); Cz. Rytel, (Kopernika 26); M. Lipiec (Piotrkowska 193); A. Kowalski i S-ka (Rzgowska 147).

POBÓR ROCZNIKA 1918. — W dniu 13 b. m. o godz. 8 rano winni stanąć przed komisją poborową nr. 1 przy ul. Ogrodowej 34, parter, wszyscy mężczyźni rocznika 1918 z terenu 2 komisarjatu policji o nazwiskach, zaczynających się na litery: N,O, P, R, S, T, U, W, Z oraz z terenu 3 komisariatu policji o nazwiskach na literę A.

Przed komisją poborową nr. 2 — Al. Kościuszki 19, parter — winni się stawić o godz. 8 rano mężczyźni rocznika 1918 o nazwiskach, zaczynających się na litery: H, I, J, K, L.

CENNIK NALEŻNOŚCI LEKARSKICH. — W ostatnim numerze „Łódzkiego Dziennika Wojewódzkiego" ukazało się obwieszczenie z dnia 13 kwietnia r. b. o skali należności lekarskich w województwie łódzkim. Obwieszczenie to określa wysokość opłat za czynności specjalne, zabiegi i operacje chirurgiczne, położnicze, ginekologiczne, laryngologiczne, okulistyczne, zabiegi analityczne, radiologiczne i fizykalne.

OCHRONA POMNIKÓW NA DROGACH. — Do wszystkich wydziałów powiatowych i zarządów miast wydzielonych urząd wojewódzki w Łodzi wystosował pismo okólne o zarządzeniu ministerstwa komunikacji w sprawie pomników drogowych. W zarządzeniu tym pisze się, że przy szeregu dróg w państwie zachowały się pomniki drogowe, niejednokrotnie o dużej wartości historycznej. W związku z tym zarządzony został spis tych pomników ze szczegółowym ich omówieniem oraz opisem terenu, na którym się pomniki te znajdują.

NOWE NABYTKI MUZUEM IM. BARTOSZEWICZÓW. — Muzeum historii i sztuki im. J. i K. Bartoszewiczów w Łodzi pozyskało ostatnio dla swych zbiorów następujące ważniejsze eksponaty: Olga Boznańska — „Portret pianistki Eysslerówny" i „Portret francuskiego bankiera p. Gondon", Wacław Borowski — „Idylla pasterska", Wacław Wąsowicz — „Portret damy z tulipanem", Kamil Witkowski — „Autoportret", St. I. Witkiewicz — „Portret podwójny", Jan Żyznowski — „Tancerka" Konrad Winkler — „Zwrotnica", Zb. Pronaszko — „Madonna" (rzeźba), Jan Stanisławski — „Słoneczniki", W. Weiss — „W pracowni artysty", Józef Pankiewicz — „Krajobraz bretoński", Henryk Streng — „Niebieska skała" oraz „Kryształ i palia".

Kom. Paleolog w Łodzi

Wczoraj przed poł. przybyła do Łodzi kierowniczka policji kobiecej w Polsce — **komisarz PALEOLOG.** Zwiedziła ona izbę zatrzymań przy ul Kopernika, interesując się postępami pracy przydzielonych do Łodzi policjantek, oraz miejski dom wychowawczy. Gościowi towarzyszył podkom. SITKOWSKI.

Kom. Paleolog dziś wyjeżdża z powrotem do Warszawy. (l)

Losowanie bonów funduszu inwestycyjnego

Ministerstwo skarbu (zarząd długów państwa) komunikuje, że w dniu 11 maja 1939 r. wylosowane zostały do umorzenia bony funduszu inwestycyjnego oznaczone nr. 798, 7362, 9765, 20498, 21732, 39170, 39300.

CZWARTA BOLESNA ROCZNICA

W ciszy i skupieniu Łódź składa hołd
pamięci Pierwszego Marszałka Polski, Józefa Piłsudskiego

Wczoraj wieczorem, w wigilię czwartej bolesnej rocznicy zgonu Wielkiego Budowniczego Niepodległej Polski, Marszałka Józefa Piłsudskiego, **miasto nasze przybrało uroczysty wygląd.**

Gmachy urzędów i instytucji oraz domy mieszkalne udekorowano **emblematami państwa, portretami Marsz. Piłsudskiego oraz flagami narodowymi, pokrytymi kirem i opuszczonymi na znak żałoby do połowy masztu.**

W wystawach sklepowych i oknach umieszczono **podobizny Nieśmiertelnego Marszałka na tle czerni i zieleni.**

Urzędnicy państwowi oraz b. wojskowi, członkowie Federacji PZOO włożyli na rękawy czarne opaski.

Program dzisiejszych uroczystości żałobnych, które **nadawane będą megafonami przez radio,** przedstawia się następująco:

O godz. 9 rano odbędą się **nabożeństwa w świątyniach,** zaś o godz. 10 — **w katedrze św. Stanisława Kostki oraz w kościele garnizonowym** przy udziale reprezentantów władz państwowych i wojskowych.

KINO Nieodwołalnie
CASINO ostatni dzień!
P. 4. 6. 8. 10
Film, o którym mówi cała Łódź!
POLA ELIZEJSKIE
Najnowsze arcydzieło
SACHY GUITRY

O godz. 20.30 odegrany będzie na ulicach **żałobny capstrzyk werbli.**

O godz. 19.45 odbędzie się **wielka manifestacja żałobna na Pl. Hallera.** Zbiorą się reprezentanci władz, wojska, organizacji i społeczeństwa, **celem oddania hołdu Wielkiemu Zmarłemu.**

Na środku placu ustawione będą wysokie maszty o zwisających flagach. Pośrodku masztów na postumencie ustawione będzie **wielkie popiersie Marszałka** Piłsudskiego, oświetlone reflektorami.

O godz. 20.44 dane będzie hasło do żałobnej uroczystości.

Rozlegnie się na placu werbel, a w mieście — **syreny fabryczne.** Na ten sygnał zapalone zostaną ogniska.

Na ulicach winna zapanować absolutna cisza. Wszelki ruch kołowy i pieszy ustać ma na 3 minuty. Muzyka w lokalach jest w tym czasie zakazana.

O godz. 20.48 odezwą się ponownie syreny i dzwony kościelne. To znak, że „trzyminutowa cisza" skończyła się i wszystko wraca do normalnego trybu.

Na placu Hallera w międzyczasie wojsko sprezentuje broń i wysłucha wraz z przedstawicielami władz i społeczeństwa **wyjątków z pism Józefa Piłsudskiego.**

Uroczystości na Pl. Hallera zakończone zostaną odśpiewaniem „Ślubowania" oraz pieśni wieczornej.

Należy zaznaczyć, że **dojście do Pl. Hallera odbywać się będzie ulicami 6-go Sierpnia i Legionów.**

Dla osób, nie posiadających kart wejścia, zarezerwowane jest miejsce wzdłuż ulicy Żeligowskiego.

Robotnicze towarzystwo turystyczne
organizuje kolonie letnie pod Tomaszowem i na Zaolziu

Dzięki inicjatywie ministerstwa opieki społecznej, podchwyconej przez organizacje społeczne naszego miasta w roku bieżącym zostało zorganizowane **biuro wczasów robotniczych w Łodzi,** które ma za cel zająć się planowym zorganizowaniem wykorzystania przez pracowników swych urlopów. Zapewnienie współpracy przemysłu włókienniczego pozwoliło na **rozłożenie kosztów pobytu na urlopie na drobne potrącenia cotygodniowe.**

Biuro wczasów robotniczych (B. W. R.) samo kolonii nie prowadzi i urządzenie ich **powierzyło organizacjom zajmującym się specjalnie tym zagadnieniem.**

Z pośród wielu wczasowisk należy zwrócić uwagę na kolonie urządzane przez **oddział łódzki robotniczego towarzystwa turystycznego.** Towarzystwo to urządza masowe wczasowiska w dwu zasadniczych wariantach.

Licząc się z tym, że większość robotników korzysta tylko z tygodniowego urlopu i ulokowanie kolonii w miejscowości odległej zabiera conajmniej dwa dni na czas podróży, oraz pociąga za sobą koszta — towarzystwo zorganizowało **kolonię wypoczynkową w Józefowie k. Tomaszowa Maz.** w bezpośredniej bliskości Niebieskich Źródeł.

Letnisko położone jest nad Pilicą w dużych suchych sosnowych lasach. Zakwaterowanie w szeregu budynków murowanych o pojemności do 400 osób jednocześnie. Do dyspozycji uczestników oddano ponad 100 pokoi, świetlica zaopatrzona w radio i pisma codzienne oraz bibliotekę. Plaża w odległości 200 mtr. Wycieczki do Niebieskich Źródeł, zwierzyńca w Smardzewicach, do Spały itd. **Opłata za całotygodniowy pobyt z 4-krotnym posiłkiem dziennym wynosi złotych 11.10** (6 dni po 1.85). Koszta podróży minimalne ze względu na niewielką odległość i przysługującą 66 proc. zniżkę kolejową.

Towarzystwo czyni starania w ubezpieczalni społecznej o przyznanie **dzieciom ubezpieczonych specjalnych subsydiów,** któreby pokrywały w całości koszt pobytu, względnie zmniejszały je do minimum.

Natomiast dla osób, dysponujących urlopem dłuższym, zostało zorganizowane **letnisko w Bystrzycy — w jednej z najpiękniejszych miejscowości odzyskanego Zaolzia,** w dolinie rzeki Olzy, w odległości 1 kilometra od lasów górskich. Zakwaterowanie w dużym murowanym budynku, zaopatrzonym w oświetlenie elektryczne. Uczestnicy korzystają ze świetlicy w sąsiednim domu robotniczym, posiadającym radio i bibliotekę. Stacja kolejowa w odległości 300 mtr., poczta i telefon na miejscu. **Wycieczki piesze w Beskid Zachodni, Beskid Śląski, do Wisły, pobliskich miast Zaolzia.**

Opłata za pobyt 6-dniowy z całodziennym utrzymaniem złotych 13.20. Przy przejeździe uczestnicy korzystają z 66 proc. zniżki kolejowej w obie strony.

Zapisy przyjmuje sekretariat robotniczego tow. turystycznego codziennie przy ul. Południowej 28 (tel. 26344).

Pragnąc zapoznać szerokie rzesze łodzian z kolonią w Józefowie rob. tow. turyst. organizuje w **niedzielę, dnia 21 maja rb. pociąg popularny do Tomaszowa Maz. na uroczyste otwarcie kolonii.** Odjazd pociągu o godzinie 6 min. 30 rano, powrót do Łodzi o godzinie 23.05. Koszt przejazdu. łącznie z kartą uczestnictwa, wynosi zł. 2.50.

Zuchwały występ kasiarzy
Obezwładnili i skrępowali dozorcę, poczym rozpruli kasę ogniotrwałą

Nie przebrzmiały jeszcze echa zuchwałego występu kasiarzy przy ul. Piotrkowskiej 10, gdy oto mamy do zanotowania **kradzież, tym razem połączoną z rozbojem.**

Wczoraj o godz. 7 rano na teren posesji przędzalni wigonii firmy **Maurycy PIOTROWSKI i S-ka,** przy ul. Skrzywana 9, przybył, jak zwykle o tej porze, do pracy portier **Karol KRECZMER.** Zwrócił on uwagę na **nieobecność dozorcy nocnego Jana KUCHARSKIEGO.** Zaczął go więc szukać i udał się do biura. Tu ku swemu przerażeniu zauważył panujący nieład, a niebawem rzucił mu się w oczy **rozpruty pancerz kasy ogniotrwałej.** Portjer zaalarmował niezwłocznie telefonicznie właściciela firmy, p. **Piotrkowskiego.** Rozpoczęto poszukiwania za nocnym dozorcą.

Wówczas natknięto się na **leżące pod płotem zwłoki psa-buldoga,** który stale towarzyszył dozorcy. Już na pierwszy rzut oka widoczne było, że **pies został otruty.**

Gdy p. Piotrkowski i portjer **weszli do piwnicy, znaleli tam półprzytomnego dozorcę KUCHARSKIEGO.** Miał on silnie skrępowane sznurami ręce i nogi. Dozorcę szybko uwolniono z więzów, a następnie zaalarmowano policję.

Na miejsce przybył kierownik wydziału śledczego, nadkomisarz POLAK, oraz kierownik I brygady wydziału śledczego, kom. KOWALCZYK w towarzystwie wywiadowców i fotografa. Rozpoczęto energiczne dochodzenie.

Dozorca Kucharski, po przywróceniu go do przytomności, opowiedział, że gdy około północy wyszedł z kantoru na podwórze celem nakręcenia zegara, **do kantoru po przesadzeniu płotu wtargnęło 4 zamaskowanych osobników.** Kucharski początkowo tego nie zauważył Dopiero gdy z powrotem wszedł do kantoru **bandyci rzucili się nań i obezwładnili go.** Grożąc Kucharskiemu zabójstwem, zarzucili mu na głowę worek, następnie skrępowali go i wrzucili do piwnicy.

Jeden ze złoczyńców czuwał przy dozorcy, a pozostali **trzej udali się do kantoru, gdzie rozpruli kasę ogniotrwałą.**

Znaleźli w niej około **2500 zł. gotówką,** należące do firmy i częściowo do kasy pogrzebowej robotników firmy.

Następnie bandyci z łupem zbiegli. Jak stwierdzono, przed dostaniem się na teren posesji fabrycznej **przerzucili przez płot zatrutą kiełbasę,** którą zjadł pies i zdechł odrazu. Złoczyńcy **skradli również zegar dozorcy wartości 150 zł.**

Prowadzone dochodzenie doprowadziło w ciągu dnia i wieczora wczorajszego do **aresztowania kilku podejrzanych osobników.** (l)

U KRESU DROGI...
Najpotężniejsza kreacja
K. Junoszy-Stępowskiego
w innych rolach:
Malkiewicz-Domańska
Ćwiklińska — Brodniewicz
Brodzisz — T. Wiszniewska
Życie to upał — męczący, dzienny,
Śmierć to północy chłodzący cień,
Oto się zmierzcha, jestem już senny
Znużył mnie życia upalny dzień...
Najbliższy program „Grand-Kina"

„9 lat katorgi"
Odczyt prez. Kwapińskiego

W niedzielę, dnia 14 bm. w sali filharmonii o godz. 10 rano odbędzie się staraniem Biblioteki im. Andrzeja Struga przy klasowych związkach zawodowych odczyt prezydenta Kwapińskiego nt. „9 lat katorgi". Wspomnienia prelegenta obejmować będą następujące etapy walki rewolucyjnej i niepodległościowej: 1. Starcie z policją i kozakami. 2. Aresztowanie. 3. Etapy więzienne — Będzin, Piotrków, Warszawa, X Pawilon. 4. Sąd i wyrok. 5. Głodówka w arsenale. 6. Więzienie w Łomży. 7. Wyjazd przez zborniak w Warszawie, Smoleńsk, Orzeł. 8. Mordownia w orłowskiej katordze. 9. Bunt więźniów. 10. Dziewięciu zabitych i 176 rannych. 11. 600 katorżników sieczonych rózgami. 12. Wybuch wojny światowej. 13. Rewolucja marcowa. 14. Amnestia. 15. Pierwsze dni rewolucji. 16. Upadek caratu.

Bilety w cenie od 25 gr. do zł. 1.00 nabywać można w Bibliotece im. A. Struga, ul. Wysoka 45 i w związkach zawodowych.

ILE KTO DAŁ NA P. O. P.

Społeczeństwo żydowskie Łodzi zdało egzamin ofiarności

Dokonane zostały dokładne obliczenia sum, subskrybowanych w Łodzi na pożyczkę obrony przeciwlotniczej.

Według tych danych, ogółem miasto Łódź subskrybowało 20.308.450 zł. Podział na wyznania chrześcijańskie i żydowskie wykazuje, że z sumy tej złotych 11.623.280 przypada na instytucje i płatników chrześcijańskich, zaś na żydowskie — 7.948.380 złotych. Ludność żydowska, stanowiąca 33.5 proc. mieszkańców subskrybowała więc stosunkowo dużo, bo około 40 proc. globalnej kwoty.

Podział subskrybowanych sum na poszczególne instytucje i warstwy, przedstawia się według półurzędowych danych w sposób następujący:

Instytucje bankowo - asekuracyjne dały ogółem 433.480 zł. (chrześcijańskie 83.500, żydowskie — 350.000 zł.).

Przemysł — 8.387.320 złotych (chrześc. — 5 miln., żydzi — 3.300.000 zł.).

Handel — 2.912.240 zł. (chrześcijanie — 748.000 zł., żydzi — 2.163.000 zł.).

Własność nieruchoma 622.980 zł. (chrześc. — 185.000 zł. żydzi — 437.000 zł.).

Rzemiosło i cechy — 512.460 zł. (chrześc. — 296.000, żydzi — 215.000).

Spółdzielnie — 307.700 złotych (chrześc. — 259.000, żydzi — 48.000).

Robotnicy — 1.979.900 zł. (chrześc. — 1.797.000, żydzi — 182.000).

Urzędnicy prywatni 2.904.320 zł. (chrześc. 2.150.000, żydzi — 753.000).

Wolne zawody — 651.260 zł. (chrześc. — 357.000, żydzi — 283.000).

Młodzież szkolna zł. 49.560 (chrześc. — 33 000, żydzi 16.000)

Duchowieństwo — 77.900 zł. (chrześc. 76.000, żyd. 1.900).

Stowarzyszenia — 277.020 zł. (chrześc. — 243.000, żyd. 34.000)

Dziennikarze i artyści 38.340 zł. (chrześc. 20.000, żyd. 18.340).

Inne — 1.063.320, wojsko — urzędnicy państwowi — złotych 70.800.

Godzi się jeszcze podkreślić, że w rubrykach „chrześcijańskie" uwzględnione są wszystkie subskrypcje nieżydowskie, a więc także przedsiębiorstw i pracowników niemieckich, kapitałów obcych, a nawet przedsiębiorstw dawnych żydowskich, znajdujących się obecnie całkowicie lub częściowo w rękach innych kapitalistów.

*

W związku z koniecznością przesłania ścisłych danych sprawozdań o udziale mieszkańców m. Łodzi w subskrypcji pożyczki obrony przeciwlotniczej komisarz miejski P. O. P. inż. Wrede uprzejmie prosi wszystkich zainteresowanych o dodatkowe zgłaszanie pod jego adresem danych statystycznych dotyczących dokonanych wpłat poza placówkami subskrypcyjnymi mającymi swoje siedziby w Łodzi.

Prośba powyższa dotyczy przede wszystkim tych subskrybentów (przemysł, robotnicy itp.), którzy dokonali wpłat na pożyczkę w siedzibach swoich central, znajdujących się poza Łodzią lub też deklarowali i wpłacali pożyczkę bezpośrednio na ręce komisarza generalnego i t. p. w Warszawie.

Wczoraj w Łodzi...

W nocy do mieszkania **Jana PAWLAKA** (Wacława 37) zaczął się dobijać jakiś pijany osobnik. Przebywający u Pawlaka **Władysław TOMCZYK** ze wsi Annów, gm. Wierzchy, pow. sieradzkiego, przypuszczając, że ma do czynienia z bandytą, strzelił z rewolweru do nieznajomego, **raniąc go ciężko w głowę.** Rannego **w stanie groźnym** przewieziono do szpitala.

Przed domem przy Starym Rynku 9 **targnęła się na życie,** zażywając sublimat, licząca około 25 lat nieznana kobieta, którą w stanie groźnym przewieziono do szpitala w Radogoszczu.

W parku im. Poniatowskiego **targnął się na życie** szofer **Antoni GORUCKI** (Radwańska 64), zażywając sublimat. Przyczyna samobójstwa — brak pracy.

Na ul. Gdańskiej upadł, doznając złamania stawu barkowego 34-letni **Józef KRĘŻLIK** (Nowo-Pańska 166).

Na ul. Limanowskiego dostała **bólów porodowych** i urodziła dziecko 40-letnia **Gitla CYTER** (Żabieniec, Granicz na 39).

Na ul. Rzgowskiej został przejechany przez samochód 20-letni Mieczysław Gołuch (Rokicińska 37). Doznał on ogólnych ciężkich obrażeń ciała.

Pozostawiona bez opieki 2-letnia **Olga AJZNER** (Zawadzka 30) **rozlała na siebie wrzącą wodę, doznając ciężkich poparzeń tułowia.**

Policja rozesłała listy gończe za 45-letnim **Arturem FOGLEM,** b. właścicielem sklepu rzeźnickiego przy ul. Kilińskiego 69, który jest zarazem właścicielem dwuch domów w Łodzi. Fogel dopuścił się szeregu oszustw i wyłudzeń i zbiegł. M. in. od majstra fabrycznego **Artura ASZENHAJMERA** (Limanowskiego 80) **pobrał około 400 zł.** za przemycenie jego krewnych do Niemiec. Pieniądze te przywłaszczył sobie. Poza tym kupił na kredyt trzodę za kilka tysięcy zł. oraz pożyczył od różnych osób około 15.000 zł. Istnieje podejrzenie, że zbiegł on do Niemiec. (l)

Kronika reporterska województwa łódzkiego

Na torze wyścigów konnych w Rudzie Pabianickiej wczoraj rano w czasie treningu spadł z konia żokej 37-letni **Gujasz BALIN, doznając uszkodzenia kręgów szyjnych i ogólnych obrażeń ciała.**

*

Na torze kolejowym Zgierz — Widzew, w czasie przewożenia szyn uległ wypadkowi robotnik sezonowy **Zygmunt KRZYSZTOFIAK** (Widzew, Jasna 8), który został **przygnieciony szyną, doznając zmiażdżenia nogi.**

*

Obok młyna w Opocznie wyłowiono z rzeki **zwłoki dziecka płci żeńskiej w wieku około 6 miesięcy.** Sekcja wykazała, że dziecko zostało utopione. Zwłoki były owinięte w fartuch damski. Dziecko miało związane nóżki szalikiem powyżej kolan. Urząd śledczy w Łodzi prosi o kierowanie do najbliższego posterunku policyjnego wiadomości, które mogłyby przyczynić się do ujawnienia zabójczyni.

*

32-letni Zygmunt WĄSIK, mieszkaniec wsi Turbaczów, pow. wielańskiego, powracając z jarmarku w osadzie Szczerców, jechał na wozie wraz ze swym bratem 27-letni **Stanisławem.** Podczas jazdy chciał on przegonić jednego z sąsiadów. W pewnej chwili **wóz wywrócił się do rowu, przygniatając Wąsików.** Obaj zostali w stanie b. ciężkim przewiezieni do szpitala. Ponadto zabity został jeden koń. (l)

Coraz liczniejsze ofiary na F.O.N.

Na ręce p. wojewody Józewskiego wpływają dary na FON na dozbrojenie armii coraz obficiej, coraz liczniej. Płyną dary od starych i dzieci, od obywateli wszystkich stanów i sfer. W kolejce przed urzędem, który dary przyjmuje — stoi dziecko oraz staruszka, uczeń obok kupca, zamożny obywatel obok robotnika.

Darów coraz to przybywa: srebra, złota, miedzi. Papierów też coraz więcej, zarówno banknotów jak i obligacji pożyczkowych, akcji wartościowych.

W ostatnich dniach dary w urzędzie wojewódzkim złożyli:

W gotówce: 12 zł. sześcioletni Jan Górniak, 100 zł. Szaja Dawidowicz, 40 zł. Marianna Pełzowska, 5 zł. Narcyz Peredzińska, 50 zł. Boruch Szpiro, 20 zł. Czesław Janicki, 30 zł. Wacław Kott, 100 zł. Estera Ruchla Kelrykowska.

Obligacje złożyły następujące osoby: Narcyz Peredziński, Boruch Szpiro, Marta Ganter, Wolf Gerszonowicz, Niemieckie Stowarzyszenie Szkolne, Szymon Grosman Dawid Dobrzyński, Stanisław Dobrzyński, Mendel Sztajnberg, Zygmunt Kwiatkowski, Julian Biesiacki, Szmekiel, Mendel Zamdman, Finkus Pajkus, Moszek Pantel, Aron Zając, Towja vel Zygmunt Joskowicz, Józef Pałocki, Abram Elencwajg, Petronela Lesner, Bogumił Krajewski.

Dary w przedmiotach złotych, srebrnych i monetach srebrnych: Maria Majsnerowa, Hanna Dytrychowa, Maksymilian i Anna Ginsbergowie, Antoni Ginsberg obrączkę ślubną i monety srebrne bezrobotny Konstanty Rypp, Franciszek Kaczmarczyk, Halina Packa, Stanisława Brodzińska, Adam Śliwański, Zenon Łupieszko, Franciszek Markiewicz, Chaim Pins, Maria Maślakiewicz, Marta Ganter, Ludwik Owiram, Marianna Bednarek, Czesław Janicki, Walerja Majchrzak, Blima Ajzensztajn, Chil Lewiński, Artur i Felicja Kończyscy, Zofia Tarzowska.

P. Wigdor Jakubowicz subskrybował POP podwójnie, zamiast 800 zł — 1600 zł., spieniężywszy różne wartościowe przedmioty.

Robotnicy firmy Ernest Szmeler wpłacili na FON sumę 234 zł.

*

Pan wojewoda Józewski otrzymał następujący list:

„Pragnąc powiększenia potencjału siły obronnej naszej ojczyzny w poważnej chwili obecnej, postanowiłem nie zważyć na ograniczoność moich możliwości i chociażby w najmniejszej mierze przyczynić się skromnym darem do szlachetnego celu. Przesyłam przeto na rzecz FON srebrną moją papierośnicę oraz kolczyki i obrączkę ślubną mojej żony. Niechaj wiecznie żyje scalona i potężna Najjaśniejsza Rzeczpospolita Polska. D. Łaski, rab., czł. rabinatu m. Łodzi".

*

Niżej podpisane dyrekcje i kierownictwa szkół przesłały sumę zł. 3 962,02 tytułem ostatniej raty sumy zł. 12.000, ofiarowanych na FON w związku z dwudziestoleciem odzyskania niepodległości.

Licea, gimnazja i szkoły powszechne: im. Józefa Aba, Marii Hochsteinowej, Eugenii Jaszuńskiej - Zeligmanowej, Izaaka Kacenelsona, Towarzystwa szkół żydowskich, Tow. szerzenia oświaty i wiedzy technicznej wśród żydów, „Wiedza", oraz szkoła powszechna Luby Sołowiejczyk - Magalifowej.

*

Pracownicy wydziału zdrowia publicznego zarządu miejskiego w Łodzi z okazji przejścia na emeryturę naczelnika wydziału p. Stanisława Kempnera wręczyli mu zł. 142.—, które p. St. Kempner przekazał na FON.

*

Pracownicy Ubezpieczalni Społecznej w Łodzi w czasie od 26 kwietnia do 10 maja r. b. złożyli następujące ofiary na FON: platyna: 6 kawałków; złoto: 35 obrączek, 27 pierścionków, 12 kolczyków, 5 krzyżyków, 2 medaljony, 2 zegarki, 9 różnych przedmiotów, 1 moneta — 10 zł. polskich, 4 monety — 30 rubli rosyjskich, 2 monety — 2 węgierskie dukaty; srebro: 6 zegarków, 13 obrączek, 10 pierścionków, 4 kolczyki, 5 krzyżyków, 8 bransoletek, 18 łańcuszków, 16 papierośnic, 91 różnych przedmiotów, 26 monet polskich — 61 złotych, 872 monety rosyjskie — 352,4 rubli, 101 monet niemieckich — 129 marek, 4 monety francuskie — 8,5 franka, 1 moneta szwajcarska — 0,5 franka, 119 monet różnych. Różne: 2 obligacje pożyczki narodowej po zł. 100, 1 oblig. pożyczki konsolidacyjnej na zł. 50.—, 1 dolar papierowy, 40 zł. gotówką, 5 sztuk różnych przedmiotów, 512 sztuk różnych monet.

Kształcenie matek

w miejskim domu wychowawczym

Zarząd miejski, dążąc do ułatwienia zdobycia wiedzy fachowej kobiet, przebywających wraz z dziećmi w I miejskim domu wychowawczym dla niemowląt, zorganizował kurs gospodarstwa domowego oraz świetlicę. Celem kursu tego było uzupełnienie wiadomości z zakresu gospodarstwa domowego tych kobiet, które w praktyce miały z nim do czynienia oraz naukę tych, które wiadomości w tym zakresie nie posiadały.

Kurs gospodarstwa trwał 6 miesięcy. Zakończony został w dniu 1 maja r. b. Na kurs uczęszczało 25 kobiet. Naukę prowadzono częściowo w formie pokazów, częściowo w formie zajęć praktycznych w kuchni.

Prócz kursów gospodarstwa domowego dwa razy w tygodniu odbywały się zebrania świetlicowe. Do świetlicy uczęszczało 37 kobiet. W liczbie tej było kompletnych analfabetek 6. Pierwszy oddział szkoły powszechnej ukończyły 2 kobiety, II oddział — 2 kobiety, III — 8, IV — 9, V — 4, VI — 3 i VII oddział 3 kobiety. Słuchaczki rekrutowały się z pośród kobiet w wieku od 20 do 35 lat.

Palenie pism niemieckich w Łodzi

Wczoraj wczesnym rankiem na terenie Łodzi zanotowano kilka charakterystycznych wypadków, świadczących o nastrojach antyniemieckich na terenie naszego miasta.

Gdy na ul. Karolewskiej pojawiła się dorożka, jadąca od strony dworca Łódź - Kaliska do miasta, wypełniona paczkami przybyłych do Łodzi czasopism niemieckich, nagle na paczki rzuciła się grupa przechodniów. Paczki ułożono pośrodku jezdni i podpalono. Nim przybyła zaalarmowana policja sprawcy zdołali zbiec, a w międzyczasie czasopisma doszczętnie spłonęły.

Podobny wypadek wydarzył się na ul. Rzgowskiej i w kilku innych punktach miasta.

Pozatym przed domem przy ul. Piotrkowskiej 86, przechodnie zniszczyli pisma niemieckie, które wywiesił posiadający w tym miejscu kiosk gazeciarz Ulatowski.

We wszystkich wypadkach policja zarządziła dochodzenie. (li)

TEATR i SZTUKA

DZIŚ TEATRY MIEJSKIE GRAJĄ NA FON.

Dziś w dzień żałoby narodowej odbędą się w obu teatrach: Miejskim i Polskim przedstawienia z tym, że połowa dochodu przeznaczona zostanie przez zrzeszenie artystów łódzkich teatrów miejskich na FON. Tak więc o godz. 21 wiecz. grana będzie w teatrze Miejskim barwna sztuka W. Sardou „Madame Sans Gene", zaś w teatrze Polskim „Jan". Tuszyć należy, że społeczeństwo łódzkie poprze te imprezy, z którymi związane są tak piękne cele, jak przysporzenie funduszów na dozbrojenie naszej armii.

ABONAMENTY WAŻNE BĘDĄ OD SOBOTY

Na interpelację różnych związków zainteresowanych sprawą abonamentów teatralnych, kierownictwo zrzeszenia artystów łódzkich teatrów miejskich zmuszone jest umożliwić korzystanie z przedstawień abonamentowych tym zrzeszeniom i organizacjom, którym abonamenty zostały przydzielone na początku sezonu. Honorowane one będą według następujących zasad: abonamenty robotnicze ważne będą — za okazaniem legitymacji robotniczej — wyłącznie w poniedziałki, wtorki i środy, wymiana zaś ich może być uskuteczniona w ciągu całego tygodnia (prócz niedziel i świąt) w kasie teatru Miejskiego, Śródmiejska 15 w godzinach od 11 do 6 pop.

Abonamenty zrzeszeniowe, pracownicze i samorządowe honorowane będą na wszystkie przedstawienia z wyjątkiem gościnnych występów, przedstawień sprzedanych oraz zastrzeżonych w codziennych teatralnych komunikatach prasowych.

Równocześnie kierownictwo zrzeszenia komunikuje, że nie będą honorowane żadne bilety bezpłatne z wyjątkiem passe-partout urzędowych i prasowych.

TEATR ŻYDOWSKI

W przyszłym tygodniu rozpoczyna w teatrze Polskim gościnne występy zespół dramatyczny Idy Kamińskiej. Premiera odbędzie się już we wtorek. Dana będzie sztuka „Owcze źródło", oparta na poemacie dramatycznym Lope de Vegi.

RADIO

DZISIEJSZY PROGRAM RADIOWY

5.35 Muzyka poranna (płyty) i gimnastyka
6.35 Muzyka organowa (płyty)
7.15 „Z ziemi wileńskiej" — audycja muzyczna
8.00 Audycja dla szkół: „W rocznicę".
9.55 „W 4-tą rocznicę zgonu Józefa Piłsudskiego" — transmisja nabożeństwa żałobnego
11.00 Audycja dla szkół: „Jak Marszałek Piłsudski prowadził Polskę ku wielkości"
11.25 Utwory Szopena w wyk. Malcurzyńskiego.
12.03 Audycja południowa
15.00 „Na warcie" — opowiadanie Zofii Kossak
15.20 Orkiestra
16.10 Wiadomości gospodarcze
16.20 Hrabi - Szałkiewiczowa (mezzopran), Brachocki (fortepian) i Salacz (skrzypce) — koncert.
17.05 „O Józefie Piłsudskim swoi i obcy" — z artykułów pośmiertnych
17.25 Miniatury kwartetowe
18.00 „Krypta pod Wieżą Srebrnych Dzwonów" — audycja
18.20 Koncert w wyk. orkiestry symfonicznej i chóru mieszanego
19.00 Przemówienie gen. Kazimierza Sosnkowskiego
19.15 Nowowiejski (organy), Danczowski (wiolonczela) i Rogasińska — (harfa)
19.50 Reportaż dźwiękowy
20.20 „Ostatnie werble" Maklakiewicza
20.40 „W Godzinę Śmierci".
21.00 „Requiem" Józefa Kozłowskiego. —
22.00 Audycja poetycka
22.25 Muzyka polska (płyty)

AUDYCJE ZAGRANICZNE

LONDYN (342)
20.15 Utwory Beethovena (Symfonia VI i V)

BRUKSELA (484)
20.00 Koncert symfoniczny (Orkiestra i wiolonczela)

KALUNDBORG (1250)
21.15 „Madame Butterfly" — opera — Pucciniego

PARYŻ (1648)
23.00 Utwory Faurego (Uwertura „Penelopa", „Pelleas i Melisanda", Requiem)

PARYŻ (432)
20.30 „Tamara" Bałakirewa, Koncert skrzypcowy Brahmsa, Symfonia Barraine'a i Suita wiejska Chabriera

KOENIGSWUSTERHAUSEN (1571)
20.10 Koncert fortepianowy D-moll — Brahmsa

SZTUTGART (523)
20.15 „Cyrulik z Bagdadu" — komiczna opera Corneliusa

WIEDEŃ (507)
20.15 Koncert fragmentów z oper R. Wagnera

BUKARESZT (365)
18.15 Uwertura Cimarosy, Koncert skrzypcowy Mendelssohna
19.35 „Cyganeria" — opera Pucciniego
21.15 Uwertura Mussorgskiego i Koncert fortepianowy Rachmaninowa

KTO WYGRAŁ NA LOTERII?

TABELA WYGRANYCH
(Nieurzędowa)

W dniu wczorajszym wylosowano następujące numery:

CIĄGNIENIE PIERWSZE

Stała dzienna wygrana zł. **10**

1 tysięcy zł. — nr. 19621

100.000 zł. — 17876

15.000 zł. — 38511

10.000 zł. — 154418

5.000 — 21861 53010 55263

2.500 zł. — 3687 39875 52329 67003 72656 81907 92773 98807 104833 112227 116259 135367

2.000 zł. — 4983 8193 31994 49680 51235 54504 80583 96323 96936 108112 133081 134119 149324 149864 159150

1.000 zł. — 1043 1288 9674 12742 13721 15981 17744 19919 22571 31197 33391 38574 41320 60373 62914 63070 69110 77273 80477 81471 93666 116474 117585 120018 123761 124995 137548 138603 143783 148770 150668 155977

Wygrane po zł. 250

12 13 92 363 414 558 59 95 795 818 94 1035 171 201 338 561 634 42 85 871 995 2097 143 77 95 314 50 83 474 613 725 802 13 984 3050 206 329 630 36 99 785 811 4031 126 403 90 662 715 806 16 901 5090 183 367 409 23 547 714 898 6036 189 253 315 57 503 20 90 604 46 720 21 40 811 901 5 7316 35 456 700 25 36 64 82 847 900 1 8017 57 63 214 61 507 8 15 79 500 1 10 661 73 731 835 9153 63 309 415 547 97 667 710 13 822 957

10127 287 333 546 838 89 927 77 99 11012 125 207 309 33 478 554 609 78 719 21 77 884 963 69 12056 234 60 86 381 475 533 98 99 617 45 52 78 785 12020 72 131 228 63 342 459 564 606 7 704 926 50 14001 113 217 20 376 415 523 49 705 31 88 940 43 1506 34 41 259 77 431 528 654 16013 139 279 474 738 830 76 90 900 3 17115 340 436 49 501 736 920 86 88 91 94 18017 71 260 347 48 57 620 63 708 44 925 36 91 99 19100 85 231 49 301 531 758 867 86

20178 315 56 415 60 561 64 636 78 755 918 21260 76 328 68 498 628 884 932 95 22050 117 44 71 227 39 65 304 48 410 521 645 775 916 95 23116 68 240 86 483 96 556 59 88 954 24018 44 69 75 141 58 62 307 14 27 45 763 930 33 25079 260 319 49 51 469 638 51 26016 26 176 210 26 31 349 533 43 639 84 705 810 936 27046 235 347 57 462 693 706 21 35 818 91 915 28041 167 79 87 295 387 458 94 534 605 39 58 722 55 83 903 38 74 29313 61 488 92 600 40 50 767 75 805 91 99 933 60 64

30043 68 93 107 65 222 96 392 451 64 561 625 780 86 814 58 929 58 85 31113 24 63 351 99 430 74 521 50 93 737 841 83 904 6 90 32041 239 414 22 77 86 539 88 627 80 703 32 53 960 33025 149 83 316 46 428 53 523 745 86 813 970 34137 283 319 510 662 709 828 928 61 73 35017 148 203 70 400 28 47 73 590 634 889 952 360 96 119 258 333 35 504 673 763 999 37055 129 338 468 506 16 645 77 798 830 44 953

38040 155 237 94 327 433 557 648 69 855 924 46 47 39034 82 229 331 416 527 37 55 672 878 904 15 30

40023 78 230 33 41 317 35 429 887 900 99 41027 116 205 380 616 63 753 88 819 42090 227 43 71 301 72 769 830 57 947 43157 259 343 509 723 869 44032 405 31 60 68 88 852 92 929 45026 32 71 73 393 471 517 43 70 99 506 22 46062 103 63 95 257 59 369 415 32 525 29 624 780 83 899 47017 94 168 265 72 301 416 68 541 850 915 30 48097 207 21 324 83 477 524 37 601 20 50 739 830 976 49107 85 300 552 707 82 807 949 63

Sąd starościński skazał:

Katarzynę SZYMCZAK, właścicielkę posesji przy ul. Sarosikawskiej 3 i Wawelskiej 14 — **na 2 miesiące bezwzględnego aresztu za antysanitarny stan tych posesji.**

Władysława WITKOWSKIEGO (Dworska 59) **na 2 tygodnie bezwzględnego aresztu,** za niewpłacenie potrąconych składek do ubezpieczalni społecznej.

Właściciela tureckiej piekarni przy ulicy Piotrkowskiej 12 **Karachana Mechmeda FECHMI na 10 zł. grzywny za sprzedawanie pieczywa w niedzielę.** (i)

Z POLSKIEGO TOWARZYSTWA KRAJOZNAWCZEGO

Dzisiaj świetlica czynna od godz. 20 W programie sprawozdanie ze zjazdu delegatów PTK. w Cieszynie oraz omówienie wycieczek: 1) po Śląsku Zaolziańskim i 2) do Boguszyc i Rawy Mazowieckiej.

W niedzielę odbędzie się wycieczka do Białej i Szczawina celem zwiedzenia zabytkowych kościołów.

Wyjazd rano, powrót wieczorem. Koszt przejazdów około zł. 2.80. Zapisy na wycieczkę przyjmuje sekretariat towarzystwa (Al. Kościuszki 17) w godzinach od 18 — do 20, w piątek do 12 bm.

50027 103 220 23 26 64 428 529 49 630 755 824 98 903 51008 177 274 383 412 657 77 744 802 937 62 52042 82 463 79 611 712 53023 109 237 62 311 79 418 686 710 44 56 847 931 36 62 54057 74 175 622 853 62 976 55057 123 209 39 64 306 514 617 823 921 68 89 26022 68 252 380 590 784 813 901 57067 101 72 338 98 445 74 780 804 989 58032 142 346 90 750 88 832 59052 152 233 75 373 75 450 6313 33 723 877 953 91

60010 206 20 24 379 659 95 702 29 847 82 953 61012 34 62 74 181 218 325 86 442 574 709 62045 262 70 71 579 742 55 959 85 63004 39 180 305 57 87 556 64185 220 367 467 522 80 666 701 813 78 65036 201 349 418 80 524 604 54 94 891 909 66004 101 59 438 87 95 771 914 67194 225 63 86 88 355 475 515 605 12 77 68236 309 455 68 69 729 69 69047 302 424 76 505 660 934

70018 108 488 506 618 843 71017 130 89 276 301 435 582 631 89 72107 271 364 420 73 517 719 97 822 45 73092 273 374 494 528 87 625 85 803 907 74018 320 28 81 434 35 441 735 895 921 85 75083 249 55 358 64 80 781 993

76130 243 395 401 646 96 780 977 77014 18 238 388 408 40 692 793 875 24 935 78015 174 620 745 993 79036 125 29 49 233 49 400 638 72 89 95 723 820958 68 80067 144 75 269 87 379 493 3517 32 57 602 55 797 882 94 81124 240 438 679 818 65 948 82102 247 394 498 503 734 50 58 89 84 916 17 40 83057 183 246 472 505 89 613 964 84149 343 54 570 71 759 873 85077 329 38 436 84 624 98 765 883 86090 179 63 74 241 85a448 509 49 725 839 901 2 87019 98 116 287 307 439 95 582 750 64 71 834 88114 24 223 794 805 11 20 49 89348 80 480 638 928 30

90020 188 200 516 717 891 91192 422 516 68 796 926 92002 37 57 77 117 32 50 58 276 430 612 733 919 93055 182 206 3300 483 512 612 94081 221 30 39 67 84 429 60 83 517 44 664 85 849 960 95315 86 573 757 66 888 990 92 96172 259 375 566 643 85 712 803 971 97211 335 97 405 521 73 950 98222 310 524 47 606 863 924 99068 152 58 269 448 516 32 80 607 26 871 862

100083 457 641 62 722 42 838 68 921 101095 284 430 63 507 615 62 810 21 33 973 102037 360 427 734 914 43 77 103057 98 88 171 373 95 420 24 572 836 66 104003 32 75 294 329 766 105173 341 73 410 597 610 817 106112 24 88 448 658 62 702 107153 80 259 307 447 609 67 768 973 108000 74 1338 240 426 582 613 747 99 811 109149 67 81 377 96 452 78 82 651 67 98 764 857 928

110097 115 57 86 253 309 90 507 111236 39 95 326 403 52 875 81 908 73 112029 58 382 572 97 757 841 71 979 113037 120 90 263 653 903

114325 408 63 640 840 115060 5 351 484 501 763 86 116080 116 98 488 633 824 117109 25 45 344 618 50 702 28 44 855 955 118012 95 96 220 311 43 75 92 528 637 51 711 802 924 36 119000 123 44 237 41 303 48 9 505 666 853 99 922 49 94

120106 255 450 554 820 121120 541 76 79 85 619 94 869 122044 108 413 555 87 619 700 16 20 29 864 966 123033 294 369 93 440 645 711 56 81 803 14 72 915 52 63 124017 93 819 955 125150 74 86 254 466 61 559 663 755 58 82 808 52 947 126025 70 132 68 294 360 839 770 916 127108 63 64 258 337 410 680 822 78 128091 121 59 339 68 432 47 583 644 65 741 859 63 91 969 129049 173 287 303 457 49 608 756 58 950 83

130044 161 416 21 62 560 778 89 909 131049 123 36 48 290 410 621 81 709 30 70 92 811 81 60 61 132078 311 468 86 86 742 59 69 980 133061 121 89 212 336 71 474 85 582 648 701 43 65 982 134023 47 124 37 349 435 551 622 702 73 836 83 916 56 136027 147 56 231 53 409 36 91 926 135298 389 630 66 809 14 22 65 46 538 798 870 41 46 943 47 137046 72 322 507 69 73 88 631 770 887 915 45 138131 39 268 69 488 600 70 90 708 843 941 57 91 139141 60 238 355 72 469 562 80 686 775 883 965

140073 221 354 60 95 481 580 706 869 73 141069 146 58 71 306 415 608 52 733 949 142176 253 334 403 88 625 765 806 905 143082 120 365 409 35 510 695 792 98 837 144305 42 542 60 96 145109 85 255 385 417 52 85 670 788 146105 282 303 66 413 773 805 990 147044 107 52 75 82 313 27 41 51 54 424 522 57 669 76 765 93 949 148043 276 422 654 721 29 72 973 149039 131 58 205 350 415 26 514 626 837

150063 120 66 208 42 366 504 628 774 813 74 961 151039 64 107 20 43 205 85 311 48 89 94 451 151039 64 107 20 43 205 85 311 48 89 94 451 96 655 811 26 66 152220 29 367 441 54 80 571 90 804 59 73 153088 146 291 341 60 435 47 83 87 92 682 785 805 963 79 154078 187 417 82 531 55 74 714 810 926 155355 62 96 564 845 991 156217 61 316 84 418 654 810 970 157161 222 327 479 541 74 722 857 954 70 158108 372 490 562 68 91 739 83 827 90 929 67 159090 119 37 209 60 326 539 71 651 764 843 961

160085 216 380 408 36 689 727 72 161010 234 415 657 742 44 91 842 55 162103 98 271 367 420 537 45 796 974 96 163099 273 586 741 802 956 91 164191 83 361 81 438 614 74

CIĄGNIENIE DRUGIE I TRZECIE

20.000 zł. — 158755

25.000 zł. — 131643

15.000 zł. — 112836

10.000 zł. — 38589 36492 101104 139673

5.000 zł. — 9465 11542 45952 47628

2.500 zł. — 1494 30653 67576 77359 78286, 84051 89811 113264 114862 119630 164094

2.000 zł. — 4392 23148 41641 46184 60225 86926 111111 116612 132509 127221 132128

1.000 zł. — 657 16643 16055 19720 20887 22834 38573 56566 68664 70767 77601 79848 80225 87674 93135 02785 95719 98816 99191 99927 102052 109871 110169 121502 123318 126527 129371 132573 139323 139589 141797 145430 148712 157407 160265 160453

Wygrane po zł. 250

10 26 53 60 73 371 405 556 60 84 668 744 63 73 857 67 940 83 1164 260 659 725 818 66 976 2081 154 226 33 302 572 623 917 69 3005 232 55 358 483 526 50 75 635 769 863 65 91 947 40058 109 325 485 533 76 747 858 81 5204 20 34 41 76 384 421 75 593 96 622 726 50 89 96 6038 331 86 435 535 50 624 79 98 850 7201 409 96 630 35 829 54 76 917 78 8014 51 107 318 520 629 67 86 96 766 946 9062 295 340 432 82 562 621 987

10042 214 83 397 570 648 848 11119 356 425 565 681 847 57 78 12067 112 324 433 638 730 72 800 79 968 13064 211 91 363 475 632 846 938 14024 93 106 326 516 25 89 621 92 758 824 986 15035 69 357 82 640 717 885 948 97 16259 322 477 82 523 926 17076 196 265 378 93 418 20 867 68 942 66 18092 123 410 25 634 704 826 30 91 19037 136 64 74 93 300 2 18 25 467 615 700 22 68 821 75 958 69

Wygrana

Zł. 25.000.- na Nr. 131643

padła wczoraj

u WOLANOWA

20001 131 364 80 481 502 3 685 867 21060 80 117 323 604 64 752 873 98 22061 125 234 402 580 641 66 749 71 81 89 95 837 61 999 23016 120 214 346 476 504 34 615 72 708 48 830 61 76 24235 71 75 371 523 63 605 96 954 82 25629 724 846 72 917 46 26138 353 493 892 941 27225 447 65 86 546 600 42 858 67 28073 204 63 98 326 53 423 28 536 707 77 29075 176 428 90 824 62 76

30124 420 515 605 741 804 21 69 984 31038 311 64 418 518 22 39 84 619 96 720 51 889 32036 103 319 45 530 51 815 33043 211 304 45 54 507 9 761 65 817 76 34032 109 82 94 402 56 606 87 943 35052 82 153 72 294 392 579 740 811 36054 74 254 350 81 523 704 957 37178 372 505 48 654 80 758 989 91 98 38139 245 68 79 328 496 525 627 28 776 920 65 39092 143 211 73 301 38 39 58 81 420 601 760 853 54 85

40008 164 90 97 203 60 71 329 44 76 90 409 578 98 648 725 47 859 74 913 41128 402 19 53 569 623 42 886 967 42041 61 84 114 276 567 625 884 930 74 43054 350 445 583 623 43 819 44006 55 72 180 966 45048 204 45 341 64 87 401 3 37 5 70 515 22 3 725 78 800 947 46193 429 598 629 732 59 804 29 47033 40 183 202 489 531 784 48298 530 688 821 49050 141 278 309 38 447 56 57 95 96 993

50003 309 95 447 586 655 68 764 883 983 51016 76 98 218 68 340 409 752 57 938 52020 35 72 268 534 53 720 854 64 986 53015 126 383 91 402 732 806 92 949 54208 22 336 570 708 22 909 11 62 71 55020 163 211 364 522 45 768 960 56034 561 645 879 928 57217 39 347 60 88 95 400 25 35 40 97 524 809 988 58190 401 507 680 92 972 59111 219 321 334 55 65 587 676 728 809

60004 155 56 216 48 60 365 680 837 75 941 62 61269 308 62 527 28 816 62150 341 58 726 54 805 65 63077 351 453 676 890 936 86 64009 132 243 56 395 483 877 81 903 86 65166 242 411 618 28 30 805 66046 336 463 571 739 877 90 051 57 67031 173 227 414 571 851 971 68094 156 58 216 363 77 412 87 545 642 72 69135 322 461 782 97 901 17 65

70036 304 788 872 903 77 71249 92 471 609 763 828 72106 22 70 315 622 28 38 94 707 833 62 75 901 12 72 88 73009 53 182 257 638 797 74201 4 64 69 319 61 514 35 93 627 772 97 929 75001 55 113 23 354 528 35 56 74 679 832 77 949 76021 78 79 437 530 836 58 962 77000 35 69 348 482 696 781 819 71 906 45 78016 22 42 156 82 267 350 407 505 655 68 79161 259 73 493 664 81 714 982

80045 415 58 549 671 89 842 945 81083 168 341 448 53 742 87 839 938 82073 97 341 81 95 437 635 710 83023 30 43 104 271 87 332 410 50 54 63 90 534 72 77 685 782 845 84223 68 386 410 511 85 646 94 713 85 73 81 8404 59 906 89 85075 88 200 82 380 426 79 595 812 988 86391 503 80 607 47 827 87266 340 453 66 572 675 817 926 45 69 88010 21 63 74 134 57 310 792 862 79 89240 401 522 736 981

90208 53 64 537 39 49 70 700 82 52 917 65 75 91134 412 549 721 825 48 92270 409 11 82 602 62 93007 96 116 67 22 40 57 307 35 589 644 88 705 20 35 841 943 58 94122 48 65 323 926 95079 269 72 408 98 616 703 56 802 56 96034 59 69 135 469 74 597 695 704 896 921 33 56 65 98 97020 208 395 775 835 51 98039 153 79 216 305 88 432 605 48 919 33 50 99044 71 111 268 307 502 620 842 84 944

100198 307 47 404 696 751 826 58 86 101110 11 31 318 418 53 73 641 102248 56 90 330 49 256 37 98 833 91 907 103180 86 448 714 939 104148 325 596 605 871 85 87 915 9 105016 126 316 472 81 98 508 711 83 907 106016 36 277 90 461 548 52 53 745 823 41 916 68 92 98 107 188 329 434 508 69 964 108382 529 41 782 109005 68 564 617 49 52 710 30 78 87 815 06 912 90 93

110118 43 368 485 793 843 111544 854 71 112165 259 617 718 832 848 81 113251 343 59 91 429 522 720 34 81 114109 76 275 554 56 682 807 115231 211 94 732 972 116034 47 55 60 124 520 41 755 828 117057 372 436 661 804 25 941 118069 74 129 248 72 548 642 768 816 85 119094 58 158 455 506 79 625 85 734 52 879

120093 316 79 419 29 53 652 746 930 32 121037 60 117 262 398 441 540 670 729 97 936 90 122351 77 928 123018 101 379 512 36 58 610 824 124264 318 42 83 713 910 125057 62 107 12 48 251 67 345 77 691 924 126124 49 71 365 458 83 618 25 760 917 29 40 49 127140 275 412 36 506 38 71 674 82 715 856 60 902 128092 34 336 59 422 591 684 777 834 78 129006 53 75 143 228 476 534 682 774 825 902 78 98

130069 357 403 533 71 672 88 735 131234 344 427 90 530 753 93 807 132115 287 345 69 76 496 595 697 833 901 133106 35 40 297 362 454 92 552 92 689 905 30 134203 405 42 95 873 78 935 135072 198 382 419 71 720 39 136133 51 83 241 320 565 84 789 814 50 909 137277 90 444 521 962 85 97 138016 113 76 79 360 75 729 91 96 919 46 139037 374 794 871 993

140085 130 71 96 204 329 147 589 904 86 141099 136 204 360 81 474 735 86 802 74 142130 48 72 84 304 29 33 87 459 73 708 54 143105 329 55 404 42 701 888 966 82 144126 417 621 48 951 67 145018 56 169 314 435 76 753 937 146008 314 91 454 622 734 90 818 61 147103 31 41 439 605 52 771 843 976 89 148109 264 370 84 505 33 43 68 72 98 663 90 910 67 79 149000 43 165 81 90 92 239 49 310 20 472 87 516 664 75 80 721 869

150024 116 223 49 334 625 76 739 831 47 55 85 151033 87 286 376 526 56 695 787 998 152205 98 371 614 768 851 953 85 153209 34 310 443 62 707 844 78 154079 120 239 321 402 79 652 63 797 914 54 155093 160 455 775 897 996 156107 367 463 612 24 66 82 756 66 815 939 157054 314 22 29 752 91 839 81 923 65 158005 152 98 229 305 14 60 423 660 950 950 75 159026 27 101 40 91 525 38 86 529 37 42 66 635 856

160014 459 648 868 161033 89 183 580 658 73 705 87 95 821 76 969 95 162079 153 75 316 87 425 553 652 80 873 905 34 163118 83 217 44 446 651 702 914 164122 353 403 711 810 62 73

Festival taneczny

Janina Leitzkówna — Georg Groke

P. J. LEITZKÓWNA i G. GROKE w towarzystwie przedstawiciela DOK. mjr. B. Gronczyńskiego i członkini zarządu P. B. K. p. Rapaportowej.

Reformatorka tańca Izadora Duncan była pierwszą, która wyzwoliła taniec z pęt skostniałych szablonów corps de baletu i zdemaskowała ten liczman bezduszny, fałszujący i poniżający boską treść wyrazu — taniec. Przez swą reformę tańca otworzyła ona nową epokę, rozszerzając jego sferę, ten ograniczony obręb do rozsnuwania wichrowatej arabeski poruszeń i rozpościerania płynnej rzeźby ludzkiego ciała — ad infinitum. Przez asocjację formy, dźwięków i barwy skojarzyła ona wszystkie sztuki w jedną harmonię, a muzykę uczyniła siłą życiodajną i punktem wyjścia wszelkich ewolucji tanecznych. Niewzruszoną podstawą sztuki jej tańca jest w pierwszym rzędzie opanowanie ciała i technika a co za tym idzie — interpretacja utworu muzycznego.

U podstawy sztuki Janiny Lejtzkówny leży nieprzeciętna kultura tańca i zdolności odtwórcze, a dlatego potrafi ona wygrywać na instrumencie swego ciała różnorodne melodje i rytmy z nieskazitelną czystością i precyzją.

Jej Mazurek (Scharwenka), jej Polka (Rachmaninom), Walc (Delibes). Taniec ludowy (Dworzak) — to już nie tańce, a przepiękny język ruchów, kołysań i wibracji. Dokumentem głębszego przeżycia był „Polonez" Szopena, w którym majestat ruchów idealnie harmonizował z wydźwiękiem tonów. Żaden ruch nie jest dowolny, wszystkie przemyślane i kunsztownie sprecyzowane, a dlatego taniec Leitzkówny, wsparty przytym dobrą mimiką, jest przejrzysty, dający zarówno rozkosz wzrokową, jak i zadowolenie estetyczne.

Georg Groke okazał się doskonałym wirtuozem w zakresie techniki. Tancerz impulsywny o szalonym rozmachu, doskonale rozwiązujący sprawę przestrzeni, posiadający rytm w kościach i rozpęd, hamowany kulturą artystyczną. Kulminacyjnym numerem, powodującym wybuchy śmiechu i entuzjazm na widowni, była charakterystyczna Polka (Szostakowicz). Ściśle rzecz biorąc, koncepcje w tym rodzaju mają z samym tańcem niewiele wspólnego, a dlatego o nieprzemijającej wartości będą zawsze takie numery, jak „Janosik", bądź „Suita chłopska", w których jest więcej treści, a mniej ekwilibrystyki.

Muzycznego tła z umiejętnością kunsztu pianistycznego dostarczył dobrze zaprawiony do wymogów tancerzy p. Ryszard Frank, zmuszony również w ostatniej chwili do zastąpienia chorej p. Ady Neumanówny. Kostiumy, projektowane przez Galewską, Axera i Nawrockiego, zasługują na podkreślenie, niektóre były piękne. Za to programy, pisane na maszynie, zasługują na napiętnowanie.

F. HALPERN.

Sprawa budowy hali sportowej w stolicy

Polski związek bokserski zaproponował kilku państwowym związkom sportowym odbycie wspólnej konferencji na temat budowy hali sportowej w Warszawie stała się palącą z chwilą, kiedy przeznano Polsce mandat organizatora bokserskich mistrzostw Europy w r. 1941 w stolicy Polski. Nadmienić warto, że wybudowana w Warszawie hala sportowa służyłaby nie tylko sportowi bokserskiemu, lecz również innym gałęziom sportu.

W sprawie powyższej przedstawiciele PZB zabiegają o porozumienie się z p. min. Ulrychem i prezesem P K Ol. płk. Glabiszem, poczym ustalone będzie miejsce i termin konferencji.

Tomczyński ukarany półroczną dyskwalifikacją

Wydział sportowy WOZB ukarał zawodnika Warszawianki — Tomczyńskiego 6-miesięczną dyskwalifikacją za niestosowanie się do zarządzeń kapitana związkowego.

Zawodowi tenisiści w Europie

Grupa tenisistów zawodowych, przebywająca stale w Stanach Zjednoczonych, a mianowicie: Budge, Vines, Tilden i Nüssiein przybędą wkrótce do Europy.

Pierwsze mecze pokazowe rozegrają oni w Londynie i w kilku prowincjonalnych miastach angielskich, poczym dać mają pokazy we Francji i we Włoszech.

Piłkarze angielscy są już w Mediolanie

Angielska drużyna piłkarska, która w dniu 13 b. m. rozegra w Mediolanie mecz z reprezentacją Italji, przybyła we środę 10 b. m. do Mediolanu.

Na dworcu mediolańskim powitali gości przedstawicjele włoskiej federacji piłkarskiej.

Budapeszt ubiega się o organizację igrzysk olimpijskich w 1948 r.

Węgierskie koła sportowe rozwijają bardzo **silną propagandę za przyznaniem węgrom organizacji igrzysk olimpijskich w roku 1948. Węgrzy pragnęliby zorganizować igrzyska powyższe w Budapeszcie.**

Już obecnie Budapeszt rozpoczął budowę odpowiednich terenów olimpijskich. Pierwszy taki objekt w postaci wielkiej hali wykończony zostanie na jesieni b. r.

W związku z powyższym spodziewać się należy, że już na londyńskim posiedzeniu międzynarodowego komitetu olimpijskiego (6 czerwca) wpłynie w tej sprawie formalny wniosek komitetu węgierskiego.

Skład Polski na mecz z Belgią

jest już w głównych zarysach znany

Wywiad „Głosu Porannego" z kapitanem związkowym PZPN-u p. Józefem Kałużą

Józef Kałuża

Po środowym meczu treningowym dwóch reprezentacyjnych teamów piłkarzy, można już sobie w grubszych zarysach przedstawić drużynę, która 27 maja wystąpi w Łodzi przeciwko Belgii. Ostateczny skład drużyny ustalony będzie po niedzieli.

Trening warszawski był już trzecim z rzędu. Po pierwszych dwóch' w Krakowie i Sosnowcu, kapitan związkowy **p. Kałuża załamywał ręce.** Teraz rozjaśniło się jego oblicze. Jest w pełni zadowolony z formy reprezentacyjnych piłkarzy.

— Po dwóch pierwszych treningach byłem już zupełnie zrezygnowany, ale ostatni natchnął mnie znów wiarą w siłę i wartość reprezentacyjnej drużyny. **Gracze dochodzą do formy, niektórzy odnaleźli ją już kompletnie. Wielkich zmian w drużynie nie będzie.** Ustalę ją dopiero po niedzieli, po meczu Kowno — Warszawa, na który przyjadę specjalnie do stolicy. Chcę zbadać formę **Hagendorfa,** środkowego pomocnika Warszawianki. Ta pozycja, jak i prawego pomocnika i kierownika ataku, jest narazie jeszcze otwarta. **Nyc jest rozbity, Piec II i Góra zawieszeni, Dytko chory. Grinberg** z Cracovii nie jest jeszcze w pełni sił kondycyjnych.— W środę nie wytrzymał 90 minut gry. Może więc Hogendorff zadebiutuje w reprezentacji na środku pomocy. Kto będzie prawym pomocnikiem, trudno mi jest w tej chwili powiedzieć. — Może **Sumara** z Pogoni. Na lewej prawdopodobnie **Mikunda** z Ruchu.

— Kto będzie kierować atakiem?

— Jeden z trójki: **Wostal — Artur — Cebula,** a może nawet „typ" płk. Glabisza — **Pytel.** — W tej sprawie decyzja zapadnie po niedzielnych raportach o formie tych graczy na meczach ligowych.

— Jak wyglądać będzie skład w głównych zarysach?

— W bramce **Krzyk,** jako rezerwowy **Mrugała.** W obronie para: **Szczepaniak — Twórz.** — Na lewej pomocy — **Mikunda,** na środku i prawej pomocy—?. W ataku na skrzydłach: Piec I i Wodarz, na łącznikach: **Piontek i Wilimowski,** na środku ataku — **?.**

— Jakie są nasze szanse w meczu z Belgią?

— Na to trudno jeszcze dziś odpowiedzieć...

Poseł Belgii na meczu łódzkim

Jak się dowiadujemy, **poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny królestwa belgijskiego Aleksander Paternotte de la Vaillee w towarzystwie szefa kancelarii poselstwa w Warszawie radcy Etienne Champenois wybiera się na mecz Polska-Belgia do Łodzi.**

„Sport łódzki na F.O.N."

Pod tym hasłem zorganizowane będzie 21 b.m. doroczne święto W. F. i P. W.

W sali Rady Miejskiej odbyła się onegdaj konferencja przy udziale przedstawicieli związków i klubów sportowych, poświęcona tegorocznemu „świętu wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego" w dniu 21 maja.

Po zreferowaniu sprawy święta przez dyr. Bromirskiego i nacz. Folta wywiązała się dyskusja. Postanowiono zorganizować tegoroczne święto WF pod hasłem: **„Sport na Fundusz Obrony Narodowej",** przeznaczając całkowity dochód na ten wzniosły cel. Nawet wszyscy zawodnicy, którzy wezmą udział w imprezach Święta WF wpłacą po 5 gr. na FON.

Program Święta WF i PW będzie ciekawy i bogaty. — W dniu 21 b. m. na stadionie ŁKS przy Al. Unii o godz. 16 odbędzie się najprzód defilada klubów sportowych, hufców PW, hufców przysposobienia wojskowego kobiet, harcerstwa, młodzieży szkół średnich i powszechnych, związku szermierczego i kolarskiego.

Z inicjatywy ŁZOPN, okręgowe związki sportowe postanowiły ufundować nagrodę dla klubu, który wykaże się w defiladzie największą liczbą zawodników.

Po defiladzie odbędą się pokazy związku szermierczego, hufców PW, LOPP, związku harcerstwa Polskieg i Sokoła.— Następnie odbędą się zawody szczypiorniaka między reprezentacją łódzkich szkół średnich a reprezentacją Łodzi, mecz piłki nożnej między reprezentacją klubów B-klasowych i reprezentacją juniorów oraz biegi sztafetowe drużyn męskich i żeńskich. Poza tym odbędą się jeszcze masowe ćwiczenia młodzieży szkolnej przy udziale 1200 osób.

Bilety wstępu na imprezę wyniosą galeria 25 gr., trybuny 1, 2, i 3 zł.

Ceny biletów i miejsca ich przedsprzedaży

Na liczne zapytania naszych czytelników podajemy ceny biletów na mecz Polska — Belgia jak i miejsca ich przedsprzedaży.

Ceny biletów zostały ustalone następująco: loże 7.50 zł., trybuny środkowe 5 zł., trybuny boczne 4.50 zł. i 4 zł., siedzące przed trybunami 4 zł., siedzące przed galerią 3.30 zł., siedzące na wirażach 3 zł., stojące dla dorosłych 2.50 zł., stojące uczniowskie 1.50 zł. i dla dzieci 1 zł.

Przedsprzedaż biletów: oddziały Komunalnej Kasy Oszczędności przy ul. Pomorskiej 3, Placu Reymonta i Placu Kościelnym, Bar-Automat „Quick" przy ul. Piotrkowskiej 63, Z. Kowalski, Nawrot 8, R. Kowalski, 11 Listopada 26 i Güttel, Piotrkowska 157. W Zgierzu i w Pabianicach przedsprzedaż odbywać się będzie na boiskach Sokoła.

Jak lord Halifax

obserwował piłkarski finał Anglii

W sobotę zakończył się sezon piłkarski w Anglii. Wszyscy już wiemy, że Portsmouth odebrał puchar Anglii klubowi Wolwes, lecz obecnie przybyły nowe wiadomości z placu bojów ligowych. Mistrzostwo I dywizji ligowej zdobył niezawodny Everton, zwyciężając pechowych „Wilków", zaś kluby Birmingham i Licester spadły z tabeli, natomiast niespodziewanie na pierwszym miejscu w drugiej dywizji uplasował się Blackburn, przechodząc tym samym do extra klasy ligowej. O drugie miejsce toczył się zażarty spór pomiędzy drużynami miasta Sheffield: Wednesdev i United. Wygrali „Zjednoczeni" i choć kibice klubu „Czwartek" czuli się zawiedzeni, jednak wkrótce pocieszyli się bo przecież i tak do pierwszej dywizji wszedł klub z ich rodzinnego miasta.

Pomiędzy wielomi osobistościami w królewskiej loży na finałowych rozgrywkach ligi angielskiej wyróżniał się swą wyniosłą postacią **lord Halifax.** — Minister spraw zagranicznych Anglii jest gorącym zwolennikiem piłki nożnej, a nawet prezesem zrzeszenia klubów futbolowych w Yorkshire. Minister wykazał kompletny brak angielskiej flegmy, śledząc przebieg gry: podnosił się z fotela, siadał, zaciskał kurczowo ręce i przy złym zagraniu stukał parasolem o podłogę.

Wychodząc z loży otarł pot ze zroszonego czoła i powiedział z uśmiechem: dobrze, że w finałach nie było któregoś z moich klubów yorkshirskich, bo bym chyba z emocji nie wrócił do domu o własnych siłach.

O potędze sportu piłkarskiego, która potrafisz wyprowadzić z równowagi nawet angielskiego dyplomatę.

Wyróżnienie Donalda Budge

Zarząd komitetu wystawy światowej w Nowym Jorku wręczył Donaldowi Budge, jako najlepszemu sportowcowi amerykańskiemu za rok 1938, odznakę złotego wieńca laurowego.

„ZWIEDZAJMY NASZ KRAJ"
WYCIECZKA AUTOKAROWA na ZIELONE ŚWIĘTA.
Warszawa—Kraków—Zakopane—Cieszyn — Zaolzie — Częstochowa—Warszawa. 26—31 maja — zł. 109,50
Na Zielone Święta do Budapesztu
26—31 maja zł. 175.—
Do PALESTYNY, EGIPTU, SYRII i Krajów BLISKIEGO WSCHODU WYJAZDY INDYWIDUALNE
LOTEM do Palestyny, Londynu, Paryża
Do Anglii, Belgii, Francji, Łotwy, Szwajcarii, Włoch
Indywidualne wyjazdy w dowolnych terminach
Indywidualne i rodzinne wyjazdy do Argentyny, Brazylii, Boliwii, Kuby, Kanady i innych krajów europejskich i zamorskich.
P. B. P. „ARGOS" w Łodzi, Traugutta 1
— — tel. 107-86 i 104-00 — —

ATRAKCYJNA WYCIECZKA DO BUDAPESZTU
Od 26 do 30 maja Koszt od zł. 145.—
ZGŁOSZENIA
FRANCOPOL Łódź, Piotrkowska 104-a tel. 240-40

CAPITOL
Dziś i dni następnych!
Natchnione arcydzieło realizacji genialnego Juliena DUVIVIER
„Wielki Walc"
W rolach głównych:
LUIZA RAINER
FERNAND GRAVEY
MILIZA KORJUS
Wspaniały film jubileuszowej produkcji Metro-Goldwyn-Mayer
Ceny miejsc na wszystkie seanse od 54 gr.

Upadłość „Widzewskiej Manufaktury"

ogłoszona została w dniu wczorajszym po raz drugi

W dniu wczorajszym adw. Zygmunt Albrecht wniósł do wydziału handlowego sądu okręgowego w Łodzi podanie o OGŁOSZENIE UPADŁOŚCI — PO RAZ DRUGI — SP. AKC. „WIDZEWSKA MANUFAKTURA" W ŁODZI.

Do wniosku nie został załączony bilans przedsiębiorstwa za ostatni okres, ani też spis wierzycieli. Wnoszący podanie w imieniu zarządu „Widzewskiej" adw. Albrecht oparł się na przepisie stwierdzającym, że brak bilansu przedsiębiorstwa dopuszczalny jest, o ile istnieją okoliczności naglące i usprawiedliwiające, a wnoszący podanie zobowiąże się do uzupełnienia w ustalonym terminie swego wniosku dokładnym bilansem.

W motywach swego wniosku adw. Albrecht w imieniu zarządu „Widzewskiej Manufaktury" stwierdził m. in., że stan przedsiębiorstwa po okresie pierwszej upadłości nie był unormowany i uregulowany. Powstała wówczas trudna dla przedsiębiorstwa sytuacja, gdyż niezałatwienie sprawy należności publicznych, tj. podatków i świadczeń socjalnych utrudniało normalny tok pracy fabryki.

Wiązała się z tym niemożność reorganizacji produkcji, gdyż dla należytego jej urentowienia należało utrzymać w ruchu jedynie przędzalnię, zatrzymując całkowicie tkalnię. Unieruchomienie tkalni okazało się jednak niemożliwe ze względów socjalnych, gdyż pociągnęło by za sobą pozbawienie pracy ponad 1500 robotników.

W tych warunkach tkalnia pracowała na skład, produkując towary, których produkcja nie była podyktowana koniecznościami rynkowymi.

Trzecim motywem, przyśpieszającym złożenie podania o powtórne ogłoszenie upadłości było spiętrzenie trudności, związanych z niemożnością pokrycia szeregu terminowych zobowiązań przedsiębiorstwa.

Wreszcie nie mniej ważkim momentem były względy porządku i bezpieczeństwa publicznego, gdyż protesty załogi fabryki przeciwko niektórym jej posunięciom przyśpieszyć musiały likwidację tego stanu rzeczy.

Wniosek o ogłoszenie upadłości „Widzewskiej Manufaktury" rozpatrzony został na posiedzeniu niejawnym przez sąd w następującym składzie: przewodniczący sędzia Superson oraz sędziowie handlowi Otto Stephan i Alfred Haessler.

Na podstawie decyzji sądu ogłoszono została UPADŁOŚĆ SP. AKC. „WIDZEWSKA MANUFAKTURA".

Termin otwarcia upadłości oznaczony został na 11 maja 1939 roku. Syndykiem wyznaczony został b. radca finansowy ambasady polskiej w Londynie, p. Wiesław Zbijewski, a sędzią komisarzem — sędzia handlowy Paweł Seipelt, dyrektor firmy Karol Eisert sp. akc.

Nadzór i pierwsza upadłość

Ogłoszenie upadłości jednego z największych przedsiębiorstw przemysłu bawełnianego, należącego do t. zw. **„wielkiej czwórki"** (I. K. Poznański, Zjedn. Zakłady Scheiblera i Grohmana, sp. akc. L. Geyer i „Widzewska") — nie było właściwie niespodzianką.

Chronologicznie biorąc przypomnieć należy, że przedsiębiorstwo uzyskało 4 listopada 1931 roku **odroczenie wypłat na okres 3 miesięcy,** gdy zarysowały się pierwsze trudności finansowe. Bilans na 31. V. 1931 zamknięty był kwotą **100.581.693 zł.** W pozycji — wierzyciele — zawarta była suma **7.655.592 zł. z tytułu zaległych podatków.**

Propozycje układowe przewidywały **spłatę wierzycieli w 50 proc.** bez kosztów i procentów płatnych w 4-ch ratach od roku 1933.

Warunki te zmieniono, **podwyższając je do 70 proc., płatnych** po 2 latach od uprawomocnienia się układu.

Pertraktacje o układ z wierzycielami zagranicznymi nie dały pozytywnych wyników, wobec czego nadzorcy sądowi wystąpili do sądu o

OGŁOSZENIE „WIDZEWSKIEJ MANUFAKTURZE" UPADŁOŚCI.

Pierwsza upadłość ogłoszona została „Widzewskiej Manufakturze" 14 marca 1933 r. Bilans przedstawiony wówczas sądowi zamknięty był kwotą **108 milionów 505.510 zł.**

Rokowania z wierzycielami krajowymi i zagranicznymi natrafiały na poważne trudności i ciągnęły się przez dłuższy okres czasu.

Układ z wierzycielami

Finalizacja rokowań nastąpiła dopiero w drugiej połowie r. 1936. Układ z wierzycielami przewidywał zróżniczkowany system pokrycia pretensji: zobowiązania do 500 zł. płatne były w całości gotówką, podobnie jak pretensje Banku Polskiego; większe zobowiązania pokryte zostały obligacjami itd.

Trudności finansowe

Podniesienie upadłości **nie usunęło jednak trudności finansowych przedsiębiorstwa.** Brak kapitału obrotowego utrudniał ciągłość produkcji, która w sposób normalny utrzymywała się **tylko w przędzalni.** Inne działy fabryki uruchamiane były w miarę **napływu środków finansowych.** Było rzeczą jasną, że bez pomocy finansowej banków publicznych muszą powstać **dalsze trudności** w momencie płatności pierwszych rat, wynikających z układu z wierzycielami.

Próby sanacji

Wskutek braku kapitałów obrotowych **polityka handlowa firmy ulegała zmianom.** Były więc okresy decentralizacji sprzedaży, ustanowienia monopolów, zniesienia wyłączności i t. d.

Wobec tego stanu rzeczy podjęto próby usanowania przedsiębiorstwa, godząc się zasadniczo na ustanowienie w firmie komisarza rządowego.

Sanacja natrafiała na trudności wobec **rozdźwięków personalnych wewnątrz przedsiębiorstwa.**

W ostatnim czasie sytuacja finansowa firmy uległa poważnemu zaostrzeniu. Wskutek spadku utargów i ograniczonych możliwości dyskontowych firma nie miała środków na wypłatę dla robotników.

Na tym tle doszło do **znanych incydentów na terenie fabryki,** które spowodowały wezwanie przez min. opieki społecznej wojewody łódzkiego p. Józewskiego do Warszawy celem naradzenia się nad wytworzoną sytuacją.

P. wojewoda po całodniowym pobycie w Warszawie powrócił do Łodzi w środę po południu.

W międzyczasie dyrekcja w celu wywiązania się z najbardziej pilnych zobowiązań — zaczęła **warrantować towary.** Robotnicy potraktowali to jako **wywożenie towarów i półfabrykatów,** co pociągnęło za sobą interwencję władz i **zaostrzyło napiętą sytuację.**

W dniu wczorajszym przybył do Łodzi członek rady nadzorczej „Widzewskiej Manufaktury" gen. Daniec, który wraz z adw. Bieleckim i adw. Redlichem przyjęty został przez wojewodę Józewskiego.

Ogłoszenie upadłości

Na tym tle ogłoszenie upadłości staje się zupełnie zrozumiałe. Ilustracją sytuacji finansowej firmy jest wysokość obrotów tego kolosalnego przedsiębiorstwa. Wynosiły one przeciętnie **80 milionów złotych miesięcznie, a ostatnio spadły do sumy zaledwie 30 milionów** przy sumie bilansowej około 100 milionów złotych.

Jest rzeczą jasną, że głównym zadaniem syndyka —poza czynnościami ściśle formalnymi jak sporządzenie inwentarza, szacunku majątku, ustalenie zadłużenia — winno być **utrzymanie przedsiębiorstwa w ruchu i zapewnienie pracy robotnikom.**

Puder Forvil o wspaniałym zapachu, idealnie przylega do skóry, nadając jej świeżość i cudowny mat.

FORVIL

Polski obszar życiowy

Najpoważniejszy angielski organ gospodarczy „Financial News" prowadzi dział, poświęcony aktualnym problemom świata. Bardzo dużo miejsca poświęca ostatnio zagadnieniu dostępu Polski do morza. Notatkę swoją opatruje tytułem „Polski obszar życiowy: obroty towarowe przez Gdańsk".

Na wstępie w notatce swej podkreśla, że ponieważ tak dużo słyszeliśmy o niemieckim „Lebensraum" — wolno zatem wykazać, że i inne kraje, między nimi Polska, mają również swoje wymagania do obszaru życiowego. — Polski obszar życiowy jest bardzo skromny: obejmuje on wolne miasto Gdańsk.

Z punktu widzenia gospodarczej niezawisłości Polski jest kwestią życia, że Gdańsk nie może być dołączony do Rzeszy, gdyż dostęp Polski do Bałtyku byłby na łasce Niemiec. Dalej przypomina, że w Gdańsku obecnie jest administracja narodowo - socjalistyczna, jednakże w obecnym stanie rzeczy W. M. Gdańsk nie jest w stanie zablokować handlu zagranicznego Polski przez port. Było by to zresztą samobójstwem W. M. Gdańska, które żyje prawie całkowicie z zysków, ciągniętych z polskiego handlu tranzytowego. Ewentualność opanowania Gdańska przez Niemcy łącznie z „korytarzem" eksterytorialnym, żądanym przez Niemcy w poprzek Pomorza, stanowiła by — zdaniem tego czasopisma — zapieczętowanie portu w Gdańsku. Ujemne skutki tej sytuacji mogą być ocenione przez badanie statystyk handlu zagranicznego Polski.

Przez pełną kontrolę nad Gdańskiem Niemcy były by w stanie blokować ⅘ eksportu polskiego i ⅔ polskiego importu, wskutek tego Polska gospodarczo mogła by spowodować nadzwyczajnie ciężką sytuację ekonomiczną, ponieważ Niemcy były by w stanie przeciąć polską arterię życiową, łączącą Polskę z Bałtykiem.

W zakończeniu pismo wskazuje, że utrzymanie niezawisłości Polski jest faktycznym czynnikiem utrzymania niezawisłości Wielkiej Brytanii i Francji.

Dziennik rozprawia się poza tym jeszcze z jednym z argumentów propagandy niemieckiej, a mianowicie, że większość mieszkańców Gdańska stanowią Niemcy.

Na to mogą być dwie odpowiedzi: dopóki Niemcy trzymają czysto czeskie terytorium, zabrane nieprawnie, nie mają żadnego prawa domagania się otrzymania Gdańska, wysuwając argumenty etnicznej natury. W przypadku Gdańska niezawisłość gospodarcza i polityczna 34 milionów polaków jest czynnikiem rozstrzygającym.

Rynek pieniężny

Urzędowa cedula giełdy warszawskiej

Na wczorajszym zebraniu giełdy walutowo - dewizowej w Warszawie notowano następujące kursy:

DEWIZY

Belgia 90.50 — 90.72 — 90.28, Berlin 213.07 — 212.01, Gdańsk 100.25 — 99.75, Amsterdam 285.80 — 286.32 — 285.08, Kopenhaga 111.20 — 111.48 — 110.92. Londyn 24.88 — 24.95 — 24.81, Nowy Jork 5.30.75 — 5.32 — 5.29 i pół Nowy Jork kabel 5.31.25 — 5.32.5 — 5.30, Oslo 125.32 — 124.68, Paryż 14.05 — 14.09 — 14.01, Sztokholm 128.30 — 128.62 — 127.98, Zurych 119.45 — 119.75 — 119.15, Mediolan 28.04 — 27.90, Helsinki 11. — 10.94.

PAPIERY PROCENTOWE

4 i pół proc. poż. wewnętrzna 60.50, 3 proc. poż. inwestyc. I em. 79.— 3 proc. poż. inwestycyjna II em. 80.— 5 proc. poż. konwersyjna (drobne) 60, 4 proc. prem. poż. dolarowa 39.50, 4 proc. poż. konsolidacyjna 61.50, 5 i pół proc. listy zastawne i obligacje komunalne BGK. (dawn. 8 i 7 proc.) 81 (w proc.), 5 i pół proc. listy zastawne Banku Rolnego 81, 5 i pół proc. listy zastawne i oblig. komun. BGK. 81.— 6 proc. obligacje bank. BGK. 3 em. 97, 5 i pół proc. listy przemysłu polskiego (funt.) 82.— 4 i pół proc. listy ziemskie ser. V 56.25 — 55.75, 4 proc. listy warszawskie 67.75, 5 proc. listy warszawskie 1933 r. 66.50 — 67 (drobne) 67.50, 5 proc. listy łódzkie 1933 r. 58.50 5 i pół proc. listy warszawskie 8 em. 63.—

AKCJE

Bank Polski 113.— Węgiel 32.50, Modrzejów 19.50 — 19.— Ostrowiec 78.— 77.75, Starachowice 55.00 — 54.50, Haberbusch 65.50.

GIEŁDA ŁÓDZKA

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano:

	Trans.	Sprzedaż	Kupno
Dolarówka 39.00			
Inw. I em. 80.00			
Inw .II em. 81.00			
Konsolid. 62.00			
Wewn. 61.00			
Bank Polski		115.00	114.00

Tendencja utrzymana

GIEŁDA ZBOŻOWA

Żyto	16.00 — 16.25
Pszenica	23.00 — 23.25
Pszenica zbier.	22.50 — 22.75
Mąka żytnia 30%	29.00 — 29.50
55%	26.25 — 26.75
razowa 95%	22.75 — 23.25
Mąka żytnia śrutowa eksportowa	13.25 — 14.25
Jęczmień przem.	19.50 — 20.00
Otręby pszenne gr.	12.50 — 12.75
Otręby psz. średnie	12.25 — 12.50
Otręby żytnie	12.00 — 12.25
Kasza jęczmienna	32.50 — 33.50
Siemię lniane	38.00 — 39.00
Makuch lniany	22.00 — 24.00
Makuch rzepakowy	14.50 — 15.50
Słoma żytnia	4.00 — 4.50
Siano luzem I gat.	9.00 — 10.00
Łubin niebieski	13.00 — 14.00
Groch polny	28.00 — 30.00
Groch Victoria	36.00 — 40.00
Ziemniaki jadalne	4.75 — 5.25

Tendencja spokojna.
Ogólny obrót: 1.644 tonn

Łódź zamiast Niemiec

mogłaby eksportować na Łotwę manufakturę

Handel zagraniczny Łotwy w dwuch trzecich kieruje się do Niemiec i Anglii, które łącznie skupiają 66,6 proc. jego obrotów. Na trzecim miejscu stoją Stany Zjednoczone, a inne państwa, **nie wyłączając Polski,** wykazują już małe cyfry obrotów.

Udział Polski wynosi **jedynie 0,8 proc. obrotów,** wobec 36 proc. charakteryzujących Niemcy i wykazuje raczej tendencję spadkową. W roku ubiegł. **przywieźliśmy do Łotwy towarów za 3.3 miln. Ls** wobec 4.6 miln. w r. 1937, a wywieźliśmy z niej za 0,6 miln. Ls, wobec 0,8 miln. Ls w r. 1937. Obroty niemieckie mimo ogólnego spadku obrotów Łotwy wykazują wzrost.

Głównymi artykułami przywozu Łotwy są: węgiel kamienny, **wyroby włókiennicze** i maszyny przemysłowe.

Wywóz łotewski obejmuje głównie drzewo i masło.

Wszystkie artykuły, których potrzebuje rynek łotewski, stanowią **przedmiot eksportu polskiego na rynki świata.** Na Łotwę idzie z nich jednak w większych ilościach jedynie węgiel, stanowiący połowę wartości całego naszego wywozu do tego kraju.

Artykuły włókiennicze nie są wcale na ten rynek eksportowane, również maszyny i nawozy sztuczne, a z ważniejszych pozycji wywozu poza wymienionym już węglem i niewielką ilością blachy żelaznej i rur, idzie tylko sprzęt elektrotechniczny za minimalną sumę 4 tys. zł., co stanowi równowartość 9,24 tys. Ls i wynosi zaledwie 0,56 proc. całego łotewskiego importu.

Już z tych zestawień widać, w jak minimalnym stopniu rynek łotewski jest przez handel polski wykorzystany i jak **wielkie pod tym względem istnieją tam możliwości.**

GABINET KOSMETYCZNY »ROMA«
przeniesiony z ul. Piotrkowskiej nr. 121 do nowego lokalu urządzonego elegancko według ostatnich wymagań
AL. KOSCIUSZKI 52, m. 1. TEL. 277-47
Godziny przyjęć codziennie, prócz niedziel i świąt, od 10—19

Doskonałe śniadania, smaczne i pożywne potrawy jak: kluseczki, papkę, zrazy, a specjalnie herbatniki, przyrządzić można z płatków owsianych

Knorr i Knorrydż

Zawierają one sole mineralne potrzebne organizmowi do jego rozwoju.

Przy kupnie należy zważać na nazwę KNORR

KOMUNIKAT
Stow. „Kultur-Liga"
(Zachodnia 68, tel. 191-15)
wydaje **ulgowe bilety** na
2 wielkie występy taneczne
pary światowej sławy
RUTH SOREL
GEORGE GROKE
w Filharmonii dn. 13-go i 14-go maja 8.45 wiecz.
Ilość ulgowych biletów ograniczona

WYCIECZKI MORSKIE:
DO SZTOKHOLMU i KOPENHAGI
31/V — 5/VI — zł. 200.—
DO HELSINEK
15/VI — 18/VI — zł. 90.—
Do Antwerpii i Londynu
13/VII — 21/VII — zł. 324.—
FIORDY NORWEGII
25/VII — 9/VIII — zł. 520.—
Zapisy i informacje:
Wagons-Lits Cook, Piotrkowska 68, tel. 170-70

LUNCH - zł. 1.75 (wódka, przekąska, danie klubowe)
WYDAJE CODZIENNIE OD 12—3 PP. WINIARNIA
„POD SREBRNĄ LATARNIĄ" przy Handlu Win
„VICTUAL" PIOTRKOWSKA 64

DR. MED.
Aleksander GOLDSCHMIED
ordynuje w sezonie letnim
w Morszynie
pensjonat „Felicja" tel. 44

DR. MED.
MICHAŁ URBACH
ZAWADZKA 15, tel. 148-89
chor. nerwowe i wewn.
od 15 maja przyjmuje:
CIECHOCINEK
dworek **„Mentona"**, tel. 215

KRYNICA
Dr. Józef CHAIN
ordynuje w „Nałęczówce"

DR. MED.
S. KANTOR
Spec. chorób skórnych i wenerycznych
UL. PIOTRKOWSKA 90
tel. 129-45
Przyjmuje od 8—2 i od 6—9 wiecz.
W niedz. i święta od 8—2.

DYPLOMY, MATURY, ŚWIADECTWA
KOPIUJE
dobrze — szybko — tanio
»INTRO«
PIOTRKOWSKA 80. TEL. 224-91.

DOKTOR
KLINGER
SPECJ. CHOR. WENERYCZNYCH, SEKSUALNYCH I SKÓRNYCH (włosów)
ul. Przejazd 17
GODZINY PRZYJĘĆ: od 9—11 i od 6—8. — Tel. 132-28.

MATERIAŁY BIELSKIE
poleca: **„WŁÓKNO KRAJOWE"**
damskie: na płaszcze, kostiumy i suknie
męskie: na ubrania i palta
wł. Frydman i Winograd, Piotrk. 16, fr. I p.

Dr. Daniel Kon
CHOR. NERWOWE
POWRÓCIŁ
Kilińskiego 16 tel. 228-08
Przyjmuje od 5—7 po poł.

LÓD
w każdej ilości poleca
B. RUBINEK, Północna 49, tel. 148-05
(dawniej Południowa 39)

LEKARZ - DENTYSTA
TEOFILA LANDSBERG
Sienkiewicza 6
tel. 209-07. Przyjm. 10—1, 3—7

Higiena
to zdrowie!
Cyklinowanie, drutowanie i froterowanie posadzek, czyszczenie wystaw i okien, sprzątanie biur i pokoi, odkurzanie elektroluxem. Reperacje linoleum. Pakowanie okien i drzwi.
J. HUPERT i S-ka
Piotrkowska 44,
tel. 202-14.

LODY WYBOROWE porcja 35 groszy
wraz z wodą sodową i biszkoptem.
Kolacje jarskie z 5-ciu dań zł. 1.10
poleca
Cukiernia „ŹRÓDŁO"
Przejazd 1 — tel. 209-87

Ogłoszenie przetargowe

Zarząd Miejski w Łodzi podaje do wiadomości, że w dniu 26 maja 1939 roku o godz. 10-ej odbędzie się w Wydziale Zdrowia Publicznego przy ul. Narutowicza nr. 65, II piętro pokój nr. 10, przetarg nieograniczony na dostawę środków leczniczych i opatrunkowych dla Miejskiej Apteki Szpitalnej.

Warunki dostawy, wykaz środków leczniczych i opatrunkowych, oraz wszelkie informacje i wyjaśnienia mogą interesowani otrzymać także w pokoju nr. 3, codziennie w godzinach urzędowych.

O powierzenie dostawy ubiegać się mogą firmy, odpowiadające przepisom Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1937 roku o dostawach i robotach na rzecz Skarbu Państwa, samorządu i instytucyj prawa publicznego (Dz. U. R. P. nr. 13 z dnia 26 lutego 1937 roku).

Łódź, dnia 11 maja 1939 roku

ZARZĄD MIEJSKI W ŁODZI.

Ogłoszenia drobne

Uzdrowiska

„DZIECIAKOWO" — Józefów k.-Otwocka. Telefon 63-18. Najnowocześniejszy Zakład Wychowawczo - Wypoczynkowy. Rodzice! Wychowawcy! Pediatrzy! Gimnazja! Szkoły! Dla dobra dziecka — żądajcie prospektów. Warszawa, Sienna 76. (694-98). 372—6

Kupno i sprzedaż.

ODKURZACZ elektryczny nie używany b. tanio do sprzedania. Zamenhofa 6, m. 38. —3

GAŚNICE płynowe przepisowe i Lodownie w wielkim wyborze poleca R. Weinberg, Piotrkowska 29. 4226—10

Lokale

POKÓJ z wygodami, telefonem, utrzymaniem lub bez dla 1—2 osób. — Zamenhofa 4, mieszkanie 6.

POKÓJ umeblowany w śródmieściu z wejściem bezpośrednim z klatki schodowej dla pana do wynajęcia. Telefon 163-50.

Różne

ZGUBIONO weksel pł 15 maja 1939 r. na zł. 80.— z wyst. Bieżewskiej, Łódź, Piłsudskiego 21, zlec. Stałowińskiej. Weksel unieważnia Dessau, Zduńska-Wola, ul. Sieradzka 30.

„PRACA"
Kursy Zawodowe Żeńskie przy Tow. Szerzenia Pracy Zawodowej wśród kobiet żyd. w Łodzi
Wólczańska 21, tel. 167-15
przyjmuje zapisy na nast. działy:
1. Sztuka stosowana — hafciarstwo.
2. Krawiectwo damskie — krój
3. Gorseciarstwo — krój
4. Bieliźniarstwo — krój.
5. Modniarstwo — kapelusze.
6. Ondulacja.
7. Manicure.
Sekretariat czynny w godz. 9—13 i 15—19.

Gabinet kosmetyki leczniczej i toaletowej
Z. SZWALBE
dyplom Uniwersytecki
Moniuszki 1, tel. 127-99.
Usuwanie wszelkich defektów cery.
Usuwanie bezpowrotnie i bez śladów szpecących włosów
Przyjmuje 10—2 i 4—8 wiecz.

KINO **TON**
Kopernika 16, tel. 140-72
Dziś i dni następnych! „Strachy"
wg. powieści MARII UKNIEWSKIEJ. — Oryginalny w treści, śmiały w ujęciu i kapitalnych zdjęciach, film o którym prasa zagraniczna wyraża się z zachwytem. — Rewelacyjna obsada:
Eugeniusz Bodo, Józef Węgrzyn, H. Karwowska, Ćwiklińska, J. Andrzejewska
Pocz. w dni powsz. o g. 4, w soboty o g. 2, w niedziele i święta o 12

KINO TEATR **METRO** PRZEJAZD 2
Dziś Pocz. o g. 4
Dziś i dni następnych!
KÄTE DE NAGY
PIERRE FRESNAY
MICHEL SIMON
w filmie p. t.
ORIENT EXPRESS
CHIŃSKA TRUCIZNA

RAKIETA
Sienkiewicza 40, tel. 141-22
Dziś i dni następnych!
Jerzy Pichelski
Tamara Wiszniewska
w potężnym dramacie p. t.
„BIAŁY MURZYN"
osnuty na tle pow. **Michała Bałuckiego.** W poz. rol.: **M. Ćwiklińska, Baśka Orwid, J. Węgrzyn i A. Żabczyński**
Początek w dni powszednie o godz. 4-ej, w soboty, niedziele i święta o godz. 12-ej. Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 54 grosze.

DŹWIĘKOWE KINO **„PRZEDWIOŚNIE"**

Żeromskiego 74/76, tel. 129-88
dojazd tramw. 0, 5, 6, 8 do rogu Kopernika i Żeromskiego
Dziś i dni następnych!
Potężny dramat osnuty na tle powieści **M. Bałuckiego**
„BIAŁY MURZYN"
W rolach głównych: **Tamara Wiszniewska, M. Ćwiklińska, A. Żabczyński i J. Pichelski**
Następny program: **DR. MUREK** — W r. gł.: **F. Brodniewicz, K. Junosza-Stępowski, Nora Ney i J. Andrzejewska**
Ceny miejsc: I m. 1,09, II m. 90 gr., III m. 50 gr. — Kupony ulgowe po 70 gr. z prawem zajmowania dowolnych miejsc
W niedziele i święta nieważne. — Pocz. przedst w. dni powsz. o godz. 4, w soboty, niedziele i święta o godz. 12

Prenumerata miesięczna „Głosu Porannego" ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 4.60, za odnoszenie — 40 groszy, z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6.—, za granicą — zł. 9.—
Redakcja rękopisów nie zwraca.
Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Ogłoszenia za wiersz milimetrowy 1-szpaltowy (strona 5 szpalt): 1-sza strona 2 zł.; Reklamy tekstem redakcyjnym zł. 1.50; w tekście: z zastrzeżeniem miejsca 60 gr., bez zastrzeżenia miejsca 50 gr., nekrologi 40 gr. Zwyczajne (str. 10 szpalt) 12 gr. Drobne 15 gr. za wyraz, najmniejsze ogłoszenie zł. 1.50. Poszukiwanie pracy 10 gr. za wyraz, najmniejsze zł. 1.20. Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 12 zł. Ogłoszenia w dodatku niedzielnym „Rewia" (str. 5 szp.) 1 zł. Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50% drożej, firm zagr. 100%. Za ogłoszenia tabelaryczne lub fantaz. dodatkowo 50%. Ogłoszenia dwukolor. o 50% drożej.

Redaktor: Józef Nirnstein. Za Wydawnictwo: „Głos Poranny" — Jan Urbach i S-ka" Eugeniusz Kronman. W drukarni własnej Piotrkowska 101.